

Naša posvećenost je naša snaga

2008. godina donijela je značajne izazove za svjetsku ekonomiju, granu financijskih usluga, kao i za naše poslovanje. Do danas, naše poslovanje ostaje stabilno, a izgledi za budućnost su nam pozitivni.

Zadržali smo pozitivan stav zato što znamo da se možemo osloniti na svoju najveću snagu. A to je stalna i duboka posvećenost: našim klijentima, našim uposlenicima, našim investitorima, zajednici koju uslužujemo, našim temeljnim vrijednostima, kulturi, kvalitetu svega što radimo, kao i održivom uspješnom poslovanju naše kompanije.

Svakog dana, mi obnavljamo svoju posvećenost kroz rad istručnost više od 174.000 ljudi u 22 zemlje.

Zbog toga, u ovom godišnjem izvješću predstavljamo fotografije i izjave uposlenika UniCredit grupe. Niko ne može elokventnije izraziti našu posvećenost od ljudi koji to svakodnevno proživljavaju.

Oni vam se obraćaju iz naših filijala i poslovnica širom Evrope. Svaka poruka je drugačija. Svatko izjavljuje što posvećenost predstavlja za njega, za njegove klijente i kolege, i to svakog radnog dana.

Smatramo da njihove riječi i ideje istinski oslikavaju duh UniCredit grupe, a to je duh posvećenosti, naše najveće snage.

«**K**lijent je pokrenuo međunarodni poslovni projekt, ali se brinuo kako će voditi sve bankovne poslove iz Italije. Za samo nekoliko dana, mi smo stupili u kontakt sa svojim kolegama u Njemačkoj i Austriji, te smo organizirali sve što je bilo potrebno. Profesionalnost i međunarodna mreža predstavljaju vrijednosti za poslovnu održivost.»

Marco Scarrico
Italija

Sadržaj

Izvešće direktora	4
Gospodarsko okruženje u BiH	7
Financijski pregled i pregled poslovanja	15
Posloводство i organizacija upravljanja	22
Izjava o odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora Banke za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvješća	25
Mišljenje neovisnog revizora	26
Račun dobiti i gubitka	28
Bilanca	29
Izvešće o promjenama u glavnici	30
Izvešće o gotovinskom tijeku	31
Bilješke uz financijska izvješća	33
Financijska izvješća iskazana u formi Agencijskog izvješća	88
Posloводство Banke	92
Adrese i telefoni	93
Poslovna mreža UniCredit Bank d.d.	94

Izvješće direktora

Poštovani klijenti, dioničari i poslovni partneri,

S neskrivenim ponosom i zadovoljstvom Vam predstavljam Izvješće UniCredit Bank d.d. Mostar za 2008. godinu. Na narednim stranicama, pronaći ćete potvrdu vodećeg položaja prve prave bosansko-hercegovačke banke koja je i ove godine impresivnim poslovnim rezultatima i snagom od preko 800.000 klijenata jačala svoju lidersku poziciju na bankarskom tržištu Bosne i Hercegovine (BiH). Uloga naših klijenata je tim bitnija jer smo zahvaljujući partnerstvu s njima postigli ove zavidne poslovne rezultate.

Iza nas je još jedna uspješna, ali i zahtjevna godina. Integracija dviju banaka, članica UniCredit Grupe, koja je započela 2006. godine, okončana je početkom 3. mjeseca 2008. g., spajanjem HVB Central Profit Banke i UniCredit Zagrebačke banke. Cilj je bio stvoriti novu banku koja će pružiti još kvalitetnije uvjete poslovanja za svoje klijente. Tako je stvorena Banka koja svojim klijentima na tržištu BiH može ponuditi više nego ikada ranije, koja je unatoč velikim izazovima ostvarila izvrsne rezultate, što nam samo daje podstrek da jači i snažniji uđemo u narednu godinu - 2009. Integracijom je također omogućen kontinuitet kvalitetnog poslovanja sa svim segmentima klijenata, pri čemu su svi naši zaposlenici zadržali pravo rada s jednakim mogućnostima za razvoj i napredak. Provedena je i modernizacija postojećeg informacijskog sustava s ciljem daljnjeg provođenja jedinstvene poslovne filozofije i razvijanja vrijednosti koje klijenti, dioničari i poslovni partneri prepoznaju u ovoj jedinstvenoj grupaciji. Investicijom u novi sustav mi smo u prilici pružiti istovrsne usluge klijentima koji posluju u više zemalja i ujediniti poslovne procese. Klijenti u BiH sada imaju mogućnost koristiti pogodnosti koje UniCredit Bank pruža i izvan granica naše države, u više od 20 zemalja u kojima posluje grupacija.

Naš predani rad u prošloj godini nije ostao neprimijećen. O tome svjedoče brojne nagrade:

- Nagrada konzultantske kuće Revicon i regionalnog magazina Prizma za Naj Menadžera,
- Nagrada Nezavisne agencije za izbor i promociju menadžera BiH, jugoistočne i srednje Europe za Najboljeg menadžera i najuspješniju banku u regiji,
- Zlatni BAM za najveću stopu prinosa na dionički kapital (ROE) i
- Titula najpoželjnijeg poslodavca u BiH.

Od međunarodnih nagrada, jedan od vodećih finansijsko-poslovnih magazina za područje centralne i jugoistočne Europe, Finance Central Europe, nagradio nas je s čak 3 nagrade:

- za bankara godine u BiH,
- za najbolju banku u BiH te
- najbolju banku u BiH po bruto dobiti.

Također, već drugu godinu zaredom, renomirani međunarodni magazin za skrbničke usluge "Global Custodian" nas je rangirao kao najbolju banku za skrbničke usluge na tržištu kapitala u BiH u 2008. g. Ona koju bih posebno istaknuo je nagrada za Banku godine, od uglednog finansijskog magazina The Banker, u izdanju Financial Timesa. Sve navedeno, samo je priznanje naših nastojanja da svojim klijentima dosljedno nudimo vrhunsku uslugu, što potvrđuje mišljenje i domaćih i inozemnih klijenata. Te su nagrade istovremeno i nagrade našim klijentima za zajednički uspjeh – jer bez najboljih klijenata ne bi bilo ni najbolje banke. Ujedno, ovo je i poticaj i motivacija našem daljnjem predanom radu i održanju vrijednosti i kvalitete koju stvaramo za naše klijente.

Što se tiče finansijskih rezultata, u prošloj godini ostvarena je dobit prije oporezivanja u iznosu od 40,5 milijuna KM i ukupan prihod u iznosu od 190,6 milijuna KM. Aktiva je dosegla razinu od preko 3,3 milijarde KM. Zabilježili

smo i rast bruto kredita u iznosu od 246.149 milijuna KM, što predstavlja rast od 11,69%. Od tog iznosa, fizičkim osobama je plasirano 1.263.847 milijuna KM, a pravnim osobama 1.087.356 milijuna KM. Ukupni depoziti su iznosili 2,4 milijarde KM.

I u 2008.g. pokazali smo se kao vodeća banka u maloprodaji – jer samo najbolje je dovoljno dobro za preko 800.000 naših klijenata. Vodećoj poziciji UniCredit Bank pridonio je među ostalim i uslužni model rada koji primjenjujemo već petu godinu, a kojim je osiguran segmentni pristup svakom klijentu u skladu s njegovim mogućnostima i potrebama, s izravno određenim bankovnim savjetnicima i osobnim bankarima kao središnjim točkama za vođenje poslovnog odnosa. Zaslužan je i visoki ugled Banke koji se kontinuirano nadograđuje na povjerenju, kvaliteti poslovanja i odgovornosti prema našim klijentima.

Protekla godina bila je uspješna i za naš Sektor korporativnog bankarstva. Obilježena je dodatnim unapređenjem kreditnih djelatnosti te nastavljanjem rasta broja korisnika proizvoda i usluga. Naša mreža od 10 organiziranih poslovnih centara jedna je od osnovnih pokretačkih snaga u efektivnom opsluživanju klijenata kojima je u protekloj godini odobreno preko 600 milijuna KM kredita i izdano oko 140 milijuna KM garancija.

Ponosni smo i na Sektor financijskih tržišta, našeg “market makera” koji je prošle godine podržao prvu emisiju obveznica UniCredit Bank d.d., izvršenu javnom ponudom putem Sarajevske berze/burze, a prilikom koje smo prikupili 100 milijuna KM.

U dijelu poslovanja upravljanja rizikom, aktivnosti u prošloj godini su bile usmjerene prema kvalitetnoj identifikaciji, prevenciji i optimizaciji izloženosti Banke kreditnom riziku,

kao i upravljanju tržišnim rizikom, osobito kamatnim rizikom, zbog značajnih fluktuacija međunarodnih referentnih kamatnih stopa i komercijalnih uvjeta poslovanja na lokalnom tržištu. Po pitanju upravljanja operativnim rizicima, izvršeno je usklađivanje sa zakonskom regulativom, kao i razvoj sustava indikatora operativnog rizika. Banka se kroz standarde Grupe UniCredit ubrzano približava ispunjenju Basel II principa.

Iza UniCredit Bank stoji najveća bankarska

grupacija u Centralnoj i Istočnoj Europi (CEE). S više od 30 godina iskustva na prostorima CEE, UniCredit grupa je u mogućnosti pružiti rješenja koje su “krojena” prema klijentovim potrebama i putem UniCredit Bank za klijente nudi najlakši put do međunarodnih tržišta kapitala. Pripadnost ovoj jedinstvenoj mreži daje nam za pravo da se u UniCredit Bank smatramo Bankom koja može donijeti kvalitetna rješenja za sve naše klijente i partnere te najsvremenije proizvode i usluge na domaće tržište, kao i najbolje mogućnosti za poticanje

Izvešće direktora (nastavak)

razvoja zajednice u kojoj djelujemo. Naše najznačajnije vrijednosti se prezentiraju u nastojanjima stručnog i posvećenog osoblja u cijeloj grupaciji i zemlji, da već danas kreiraju bolju budućnost kroz aktiviranje snažnog ljudskog i društvenog potencijala naše lokalne zajednice i osnaživanju optimizma naših klijenata i partnera. Živeći kroz vrijednosti sadržane u Povelji o integritetu, kroz: Poštenje, Transparentnost, Poštovanje, Uzajamnost, Slobodu djelovanja i Povjerenje, naši zaposlenici sudjeluju u kreiranju kvalitetnije budućnosti svakog našeg klijenta. Za svoje klijente uistinu želimo biti Banka koja svojim uspjehom i kvalitetom, neizvjesnost pretvara u sigurnost i želimo ostati vodeći na ovom tržištu u održivom stvaranju nove vrijednosti za sve subjekte društva.

UniCredit Bank je članica dviju kartičnih mreža (Visa i MasterCard) i kao takva potvrdila se kao najbolji subjekt kartičnog poslovanja u BiH s više od 480.000 izdanih kartica. U odnosu na 2007. godinu povećana je mreža bankomata i broj POS uređaja, čime je Banka zauzela još jednu vodeću poziciju u Bosni i Hercegovini.

Na kraju godine Banka je imala 95 poslovnica na teritoriju BiH, a klijentima je pored kreditno – garantnih, akreditivnih i depozitnih proizvoda namijenjenih pravnim osobama te kreditnih i štednih proizvoda za građane nudila i korištenje SMS usluga, trajnog naloga, i usluge Western Union-a i MoneyGramm-a kao i poslovanje posredstvom novčanog tržišta i internet bankarstva.

Nastavljena je dobra suradnja s inozemnim financijskim institucijama kao što su USAID¹, KfW², EFSE³, EBRD⁴, DEG⁵, Bank Pekao, Svjetska banka, USAID Guarantee Fund, EIB⁶ i brojni drugi. Također koristimo i sredstva iz kreditne linije s International Financial Cooperation (IFC).

Slijedom globalnih procesa, razvoja i liberalizacije nacionalnih tržišta, UniCredit grupacija nastavlja s unapređenjem svog poslovanja u svim zemljama u kojima je prisutna kroz svoje banke članice: Grupa djeluje u 22 zemlje od kojih ima najjaču prisutnost u Italiji, Austriji i Njemačkoj, gdje preko 180.000 zaposlenika opslužuje više od 40 milijuna klijenata kroz 10.000 poslovnica. U Bosni i Hercegovini u 2008. godini poslovale su dvije banke članice UniCredit Grupe, UniCredit Bank d.d. Mostar i UniCredit Bank Banja Luka a.d.

I u 2009.g. UniCredit Bank će ostati bitan pokretač rasta i ekonomskog razvoja BiH kao zemlje u razvoju i svih njenih građana. Razvijajući gospodarstvo ove zemlje, cilj nam je osigurati bolji život svakom njenom građaninu. Čekaju nas još mnogi izazovi i još je mnogo zadanih ciljeva ispred nas. Međutim, vjerujemo u dugoročan i postojan rad, u znanje i predanost svih zaposlenika ove institucije, kao i u poziciju naše Banke koja je u potpunosti okrenuta svojim klijentima kojima se najiskrenije zahvaljujem, kao i svim dioničarima i poslovnim partnerima na povjerenju koje nam svakodnevno ukazuju. Posebnu zahvalu upućujem svim zaposlenicima UniCredit Bank na savjesnom i profesionalnim pristupu poslu i svesrdnom doprinosu uspješnom poslovanju Banke.

U skladu s poslovnom tradicijom Banke, u budućnosti ćemo i dalje raditi na provođenju naše jedinstvene poslovne filozofije, na razvijanju vrijednosti koje klijenti, dioničari i poslovni partneri u nama prepoznaju, jer vjerujemo da ćemo jedino na taj način dodatno nadgraditi brand UniCredit grupacije koji svakodnevno osnažuje optimizam i koji za svoje klijente već danas kreira njihovo bolje sutra. Mi idemo ostvarivati nove vizije, idemo proizvoditi nove ideje u djelo i unositi još produktivniji pristup u naše poslovanje!

Siguran sam da i dalje idete s nama!

Berislav Kutle
Direktor

1. US Agency for International Development
2. Kreditanstalt für Wiederaufbau
3. European Fund for Southeast Europe
4. European Bank for Reconstruction and Development
5. Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft mbH
6. European Investment Bank

«**M**i smo ti koji određuju svoju budućnost. Nema sumnje da atmosfera u našoj Grupaciji i povoljni odnosi sa klijentima ovise o nama. Da bismo to postigli, treba da se držimo vlastitih moralnih i profesionalnih uvjerenja, te da uzmemo u obzir mišljenje svojih ljudi. Kada se posvetimo tom načelu, uspjet ćemo u svemu što radimo.»

Julia Shagova
Ruska Federacija

Gospodarsko okruženje u BiH

Protekla 2008. godina u BiH, u poslovnom smislu ostati će upamćena po do sada najvećem iskušenju za BiH bankarski sektor. Početkom listopada, potaknuti vijestima i dešavanjima na globalnim financijskim tržištima, došlo je do povlačenja preko 800 milijuna KM depozita građana i kompanija iz lokalnih komercijalnih banaka. Zahvaljujući, prije svega, izoliranosti lokalnih banaka od svjetskih tržišta i usmjerenosti na domaće tržište, bankarski sektor BiH je izbjegao direktne posljedice globalne financijske krize koje su zahvatile Zapadni svijet. Međutim, ta kriza se prelila u realni sektor BiH ekonomije, odražavajući se negativno na sve ekonomske indikatore. Dodatne okolnosti koje su pridonijele izbjegavanju financijske krize, su konzervativne politike poslovanja banaka BiH, te mjere koje je poduzela CBBiH. Intervencija CBBiH koja je donijela odluku da smanji obveznu rezervu sa 18% na 14% (od 1.1. 2009 i diferencirana stopa; za depozite čija je ročnost dulja od jedne godine primjenjuje se stopa od 10%) i odluku prema kojoj sve nove kreditne linije iz inozemstva za komercijalne banke, neće ulaziti u osnovicu za obračun obvezne rezerve, pomogle su bankama u pogledu dodatne likvidnosti

Tijekom posljednjih nekoliko godina izvršene su značajne i neophodne reforme u javnom sektoru, dok su izgledi za fiskalnu održivost poboljšani nakon što su oba entiteta napravila iskorake u pravcu uravnoteženja budžeta, iako proces izgradnje institucija na državnom nivou nosi sa sobom nove fiskalne izazove. Uspješno prikupljanje prihoda od poreza na dodanu vrijednost (PDV) u zadnje tri godine omogućava državi BiH da razmotri smanjivanje drugih poreza koji opterećuju poduzeća. Od 1. siječnja 2008. godine na snazi je Zakon o porezu na dobit u FBiH, kojim je porezna stopa snižena s 30% na 10%, i čime se nastojalo stvoriti približno jednake uvjete za sve pravne

osobe, bez obzira u kojem dijelu BiH posluju, dok će primjena novog Zakona o porezu na dohodak te novog Zakona o doprinosima stupiti na snagu od 01.01.2009.

Prema podacima Agencije za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, s datumom 31.12.2008. godine, na evidencijama je prijavljeno 483.121 nezaposlenih osoba, što u odnosu na 30.11.2008. godine predstavlja povećanje za 3.461 osoba ili 0,72%. Prema ovim podacima stopa registrirane nezaposlenosti je 40,4%. Međutim, prema anketi o radnoj snazi u BiH za 2008 koja je provedena u skladu sa metodološkim pravilima i načelima Međunarodne organizacije rada (ILO) i zahtjevima Eurostata, u BiH je zaposleno oko 890 tisuća stanovnika, dok je u 2007 bilo zaposleno oko 849 tisuća stanovnika a broj nezaposlenih u BiH je oko 272 tisuća osoba u 2008 dok je u prethodnoj godini bio oko 347 tisuća osoba. Prema ovim podacima koji uključuju i sivu ekonomiju stopa nezaposlenosti u BiH je 23,4% u 2008. godini. Godišnji rast prosječnih plaća u trećem tromjesečju 2008.g. izrazito je visok (preko 18%) i neujednačen, jer u RS iznosi 30,9%, a u FBiH 16,1%, dok je u Brčko distriktu 6,7%. Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenom za 11.mjesec 2008. u Bosni i Hercegovini iznosila je 776 KM.

Što se tiče kretanja industrijske proizvodnje u prvih devet mjeseci 2008. godine u FBiH je nastavljen rast njenog obujma i 6,5 % je veća u odnosu na isto razdoblje 2007. godine. U RS u prvih devet mjeseci 2008. godine u odnosu na isto razdoblje 2007.g., ostvaren je rast obujma industrijske proizvodnje za 8,0%. Kad se posmatra kretanje indeksa industrijske proizvodnje tijekom prvih devet mjeseci 2008.g. u poređenju s istim mjesecima 2007., u RS obujam industrijske proizvodnje je u svim mjesecima bilježio rast, a u FBiH je bio niži samo u ožujku 2008. godine.

Tijekom 2008. godine ostvaren je izvoz od 6,7 milijardi KM i uvoz u ukupnom iznosu od 16,3 milijarde KM.

Najveći doprinos povećanju izvoza u trećem tromjesečju 2008.g.⁷, realiziran je kroz trgovinsku razmjenu sa: Švicarskom, Srbijom, Crnom Gorom i Njemačkom. Zemlje koje su u istom razdoblju najviše doprinjele povećanju uvoza jesu: Hrvatska, Srbija i Crna Gora, te Njemačka i Mađarska.

7. Bilten 3, CBBiH, rujan/septembar 2008.g.

Gospodarsko okruženje u BiH (nastavak)

Makroekonomski pokazatelji				
	2005.	2006.	2007.	2008.
Realni BDP (%)	3.9	6.7	6.8	5.8*
Indeks industrijske proizvodnje – FBiH	6.1	7.5	8.6	6.5**
Indeks industrijske proizvodnje – RS	19.8	19.1	1.4	8.0**
Inflacija (%)	4.3	6.0	4.9	3.8
Izvoz (mil KM)	3,783	5,164	5,936	6,712
Uvoz (mil KM)	11,178	11,389	13,898	16,286
Tečaj KM / EUR	1.96	1.96	1.96	1.96
Registrirana nezaposlenost (%)	44.1	44.5	44.0	40.4%***

Izvor: CBBiH, Agencija za statistiku BiH, Federalni zavod za statistiku, RS Republički zavod za Statistiku; Agencija za rad i zapošljavanje BiH

* Realni BDP za 2008. godinu prema makroekonomskim projekcijama UniCredit Group

** Indeks industrijske proizvodnje u 2008.g. odnosi se na razdoblje od 01.-09.2008.g.

*** Stopa nezaposlenosti u 2008.g. odnosi se na 11 mjeseci 2008.g.

Gospodarsko okruženje u BiH (nastavak)

Financijski sustav i monetarna regulativa

Financijski sustav Bosne i Hercegovine ima relativno složenu strukturu zbog kompliciranog uređenja države, pri čemu su dijelovi institucija u nadležnosti dvaju entiteta i jednog distrikta, a drugi dijelovi u nadležnosti središnje države čiji se proračun puni dijelom izravno, a dijelom neizravno iz navedenih administrativnih jedinica.

Monetarna politika Bosne i Hercegovine je u isključivoj nadležnosti CBBiH, a njena nezavisnost kao i zabrana financiranja vladinog deficita utvrđeni su zakonom.

Bosna i Hercegovina je u režimu valutnog odbora (currency board), s fiksnim deviznim tečajem u odnosu na EURO.

Za deset godina rada CBBiH je uspjela ostvariti svoj osnovni zadatak, a to je očuvanje monetarne i financijske stabilnosti u zemlji, uključujući i stabilnost cijena. To je postignuto dosljednom provedbom monetarne politike kroz aranžman currency boarda.

Konvertibilna marka je stabilna valuta u odnosu na EURO i ima puno povjerenje građana, pri čemu je osigurana puna konvertibilnost valute u BiH i šire, a svaka KM u opticaju ima puno pokrivenje u konvertibilnoj stranoj valuti. Proteklu godinu okarakterizirali su usporeni trendovi na obje domaće burze. Broj transakcija i ukupna vrijednost prometa su za 2/3 manji u odnosu na prethodnu godinu, dok je tržišna kapitalizacija manja za pola u odnosu na 2007. godinu.

Javnom ponudom putem Sarajevske burze, UniCredit Bank je prošle godine uspješno obavila prvu emisiju obveznica (100.000, po cijeni od 1.000,00 KM.)

Bankovni sektor

Poslovne banke u Bosni i Hercegovini regulirane su na osnovi entitetskih zakona o bankama, a njihov rad nadziru entitetske agencije za bankarstvo. Prema podacima entitetskih agencija za bankarstvo na dan 30.09.2008. godine u Federaciji BiH bankarsku dozvolu imalo je 20 banaka, što je za dvije banke manje u odnosu na kraj 2007.godine: HVB Central Profit Banka d.d. Sarajevo pripojena je UniCredit Zagrebačkoj banci d.d. Mostar sa 29.02.2008.godine (novi naziv banke je UniCredit Bank d.d. Mostar), a posebnim zakonom regulirano je osnivanje i rad Razvojne banke FBiH, Sarajevo, koja je od 01.07.2008.godine pravni slijednik Investicijske banke FBiH d.d. Sarajevo. U ovom razdoblju (12. 09. 2008) Agencija za bankarstvo FBiH (FBA) je donijela rješenje kojim je okončan postupak privremene uprave u Privrednoj banci d.d. Sarajevo, a privremenu upravu imale su UNA banka d.d. Bihać i Hercegovačka banka d.d. Mostar.

U Republici Srpskoj na dan 30.09.2008. godine poslovalo je 10 banaka.

Banke su u 2008. godini nastavile sa širenjem mreže svojih organizacijskih dijelova. Banke iz Federacije BiH otvorile su 68 novih organizacijskih dijelova, što u odnosu na 31. 12. 2007. godine kada su banke imale 569 organizacijskih dijelova, predstavlja porast od 11,95%. Bankovni sektor je i u 2008. godini nastavio s pozitivnim promjenama, daljnjom stabilizacijom, jačanjem, rastom i razvojem. Osnovne karakteristike financijskog poslovanja banaka prošle godine su: umjeren rast i razvoj financiran najviše iz depozita i kreditnih sredstava, povećanje udjela banaka u stranom vlasništvu i koncentriranje najvažnijih bilančnih kategorija (tržišnog udjela, kredita, depozita i štednje, kapitala i profita) u četiri velike bankarske grupacije, zatim zadovoljavajuća likvidnost mjerena osnovnim indikatorima izloženosti

banaka ovom riziku, dalji rast profita, te umjeren rast kredita i relativno dobri pokazatelji kvaliteta aktive na nivou sistema, ali s trendom laganog pada.

Uključivanjem u međunarodno financijsko poslovanje i tržišta banke će u budućnosti, nesumnjivo, biti više izložene tržišnim rizicima: kamatnom, deviznom i cjenovnom, kao i riziku zaduživanja, što će zahtijevati daljnje jačanje kapitalne osnove banaka.

Andre Nolting
Njemačka

«**J**a mislim da smo mi uvijek blizu svojih klijenata. Čak i više ako su tržišni uvjeti teški, kao što su bili prošle godine. Organizirali smo skupove za svoje klijente kako bismo razgovarali o situaciji na finansijskim tržištima. Držimo svoje obećanje da ćemo uvijek biti tu, a posebno kad zatreba.»

Opis poslovanja

Banka je ovlaštena poslovna banka sa sjedištem u Bosni i Hercegovini.

Pomoću velike i dobro pozicionirane poslovne mreže koja broji 95 poslovnica u skoro svim većim gradovima i mjestima u Bosni i Hercegovini, Banka svakodnevno obavlja poslovni odnos s preko 800 tisuća klijenata. Putem direktnih kanala distribucije, internet bankarstva, bankomata u zemlji (169), preko 5110 POS uređaja te putem 480.000 izdanih kreditnih i debitnih kartica, najbolji smo prodavatelj usluga kartičnog poslovanja u BiH i SMS usluge. Uz visoku razinu kvalitete

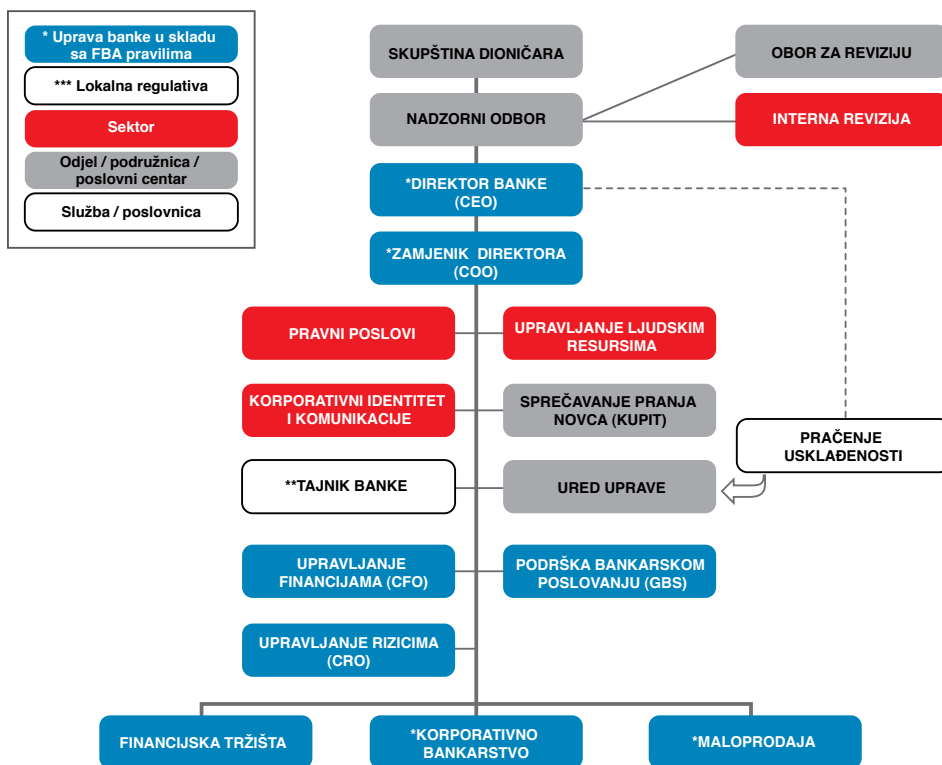
servisa i poslovanje po najsvremenijim bankovnim standardima, građanima, poslovnim subjektima, bankama i ostalim finansijskim institucijama, inozemnim pravnim osobama, te državnim i javnim institucijama na raspolaganju je široka ponuda proizvoda i usluga. Banka je članica dviju kartičnih mreža (Visa i MasterCard), ima korespondentne odnose s najuglednijim svjetskim bankama te razvijene poslovne odnose s inozemnim finansijskim institucijama kao što su USAID, KfW, EFSE, EBRD, DEG, Svjetska banka, USAID Guarantee Fund, EIB (European Investment Bank) i brojni drugi. Također Banka koristi i sredstva iz kred-

itne linije s International Financial Cooperation (IFC).

Banka se može pohvaliti korektnom i partnerskom suradnjom s regulatornim tijelima kao što su CBBiH, Agencija za bankarstvo FBiH i Agencija za bankarstvo RS kao i ostalim aktivnim sudionicima finansijskog tržišta u Bosni i Hercegovini.

Već dugi niz godina Banka ima osigurane štedne uloge kod Agencije za osiguranje depozita BiH.

Organizaciona struktura UniCredit Bank sa 31.12.2008. godine - Podjela na ključne organizacione dijelove Banke.

Opis poslovanja (nastavak)

Banka je krajem 2008. godine imala 1.418 zaposlenika, a kao jamac visokoj kvaliteti usluge prema klijentima, stoji podatak da od ukupnog broja zaposlenika izravno s klijentima radi preko 63% zaposlenika dok ostatak čine zaposlenici koji nemaju izravan kontakt s klijentom, ali su također orijentirani povećanju efikasnosti usluga koje Banka pruža.

Korporativno bankarstvo

Karakteristika poslovnog modela Sektora korporativnog bankarstva UniCredit Bank je segmentni pristup klijentu, načinom da su određeni klasteri klijenata sa sličnim osobinama, preferencijama i tržišnim položajem, te je istima dodjeljen poseban servis model za svaku od tako utvrđenih poslovnih linija, s posebno educiranim i dodjeljenim voditeljem poslovnog odnosa.

Sektor je organiziran kroz, Segment velikih i Segment srednjih poduzeća, koji poslovni odnos s klijentima razvijaju i vode kroz deset poslovnih centara. Segmenti su definirani visinom ukupnog prihoda koji je klijent ostvario u prethodnoj poslovnoj godini.

Ostali kriteriji koji određuju segmentaciju poslovnih subjekata su vlasništvo poduzeća (državno ili privatno) i pripadnost grupi poduzeća kao povezanih osoba kod kojih se uzima ukupan prihod Grupe.

Segmentu velikih poduzeća pripadaju:

- Poduzeća čiji ukupan prihod iznosi ≥ 30 milijuna KM (za grupe ukupan prihod ≥ 40 milijuna KM)
- Vladine institucije, država, županije (kantoni) i institucije koje država i županija (kanton) financira, banke, osiguravajuće kuće, nebankarske financijske institucije, općine kantona Sarajevo, prekogranični klijenti (koji

su prema veličini ukupnog prihoda kategorizirani u segment velikih poduzeća), multinacionalne kompanije, ambasade, konzulati i nerezidenti.

Unutar segmenta velikih poduzeća postoje i tri poslovna centra (PC):

- PC za velika poduzeća Mostar
- PC za velika poduzeća Sarajevo i
- PC za organe uprave i javne institucije.

Putem ovih poslovnih centara Banka teritorijalno pokriva cijelu BiH i vodi svakodnevni poslovni odnos s preko 1 000 klijenata, velikih poduzeća.

Segmentu srednjih poduzeća pripadaju:

- Poduzeća čiji ukupan prihod iznosi od 3 do 30 milijuna KM
- Općine (osim općina kantona Sarajevo) i sve institucije kojima je osnivač općina, ili su u nadležnosti iste (mjesne zajednice, centri za socijalni rad, crveni križ i slično), obrazovne ustanove (škole, fakulteti i slično), prekogranični klijenti (koji su prema veličini ukupnog prihoda kategorizirani u segment srednjih poduzeća) i nerezidenti.

Unutar segmenta srednjih poduzeća razlikujemo:

Lower Mid poduzeća: Prihod 3 do 10 milijuna KM
Upper Mid poduzeća: Prihod 10 do 30 milijuna KM

Segment srednjih poduzeća posluje kroz sedam poslovnih centara (PC):

- PC Mostar
- PC Sarajevo
- PC Republika Srpska
- PC Unsko-Sanska regija
- PC Srednja Bosna

- PC Sjeveroistočna BiH i
- PC Zapadna Hercegovina

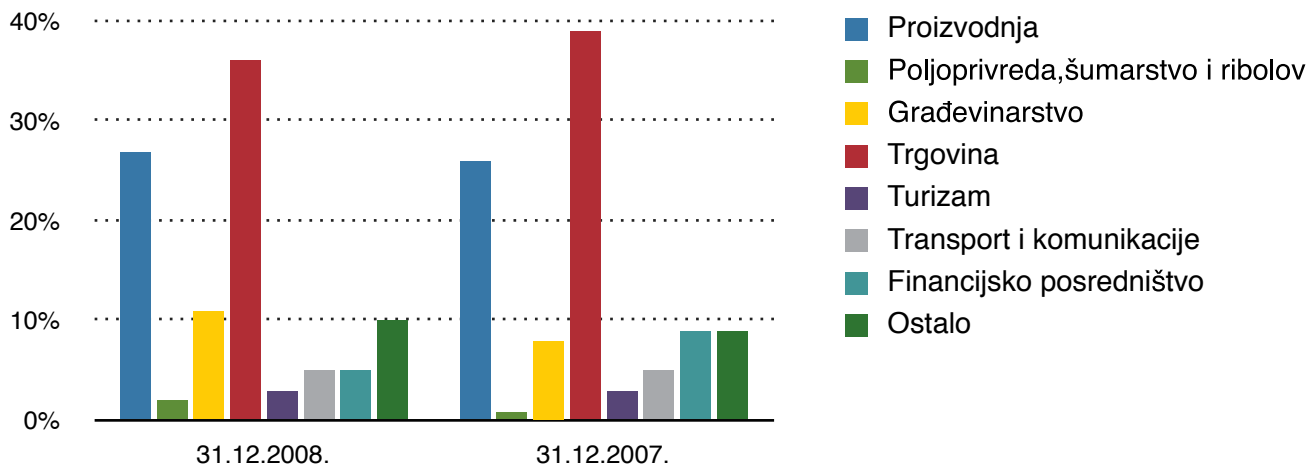
Putem ovih poslovnih centara Banka teritorijalno pokriva cijelu BiH i vodi svakodnevni poslovni odnos s oko 3 000 klijenata, srednjih poduzeća.

Kao sastavni dio Sektora korporativnog bankarstva je i Odjel upravljanja proizvodima čiji je jedan od osnovnih zadataka uvođenje novih i razvoj postojećih proizvoda za pravne osobe. Uz proizvode financiranja, transakcijske proizvode i marketing, ovaj odjel prati makroekonomsko okruženje, te tržišni položaj Banke. Odjel nadzire cjelokupan proces definiranja proizvoda za ciljanu grupu klijenata.

Sektor korporativnog bankarstva 2008. godinu obilježio je daljnjim obogaćivanjem kreditnih djelatnosti te nastavljanjem rasta broja korisnika proizvoda i usluga, kroz kratkoročno i dugoročno financiranje, depozitno poslovanje, platno-prometne i kartične proizvode, te financijsku i savjetodavnu podršku razvoja poslovanja klijenata, a sve temeljem individualnog pristupa. Potpomognuti snažnim elektronskim kanalima distribucije, naša mreža organiziranih poslovnih centara predstavlja jednu od osnovnih pokretačkih snaga u efektivnom opsluživanju klijenata. Ističemo da je Sektor korporativnog bankarstva, pored ostalih proizvoda, u protekloj 2008. godini odobrio preko 600 mln KM kredita i izdao oko 140 mln KM garancija.

Opis poslovanja (nastavak)

Sektorizacija kreditnog portfelja pravnih osoba (%)

Maloprodaja

Sektor maloprodaje nadležan je za vođenje poslovnog odnosa s klijentima fizičkim osobama i malim poduzećima te upravljanje prodajnom mrežom i direktnim kanalima distribucije. Vođenje poslovnog odnosa s klijentima fizičkim osobama segmenta masovnog tržišta te upravljanje prodajnom mrežom i direktnim kanalima distribucije odgovornost je Segmenta obiteljskog bankarstva, a za segmente visokovrijednih klijenata fizičkih osoba i segment klijenata malih poduzeća zadužen je Segment osobnog i poduzetničkog bankarstva. U nadležnosti Sektora je više od 800 tisuća klijenata Banke.

U skladu s organizacijom Banke, koja je prije svega orijentirana prema Klijentu, u primjeni su odgovarajući uslužni modeli. Za klijente segmenta masovnog tržišta primjenjuje se uslužni model obiteljski bankar, a za klijente segmenta visokovrijednih fizičkih osoba uslužni model osobni bankar koji ima personaliziran portfelj klijenata. Za klijente male poduzetnike Banka primjenjuje jedinstven uslužni model na bankarskom tržištu BiH - bankar za osobno i poduzetničko bankarstvo.

Ovaj uslužni model zadužen je za vođenje poslovnog odnosa s klijentima iz segmenta malih poduzetnika kao pravnih osoba te istovremeno za pružanje bankarskih usluga vlasnicima malih poduzeća kao individualnim klijentima. Navedeni uslužni modeli osiguravaju vođenje cjelokupnog poslovnog odnosa s klijentima odgovarajućeg segmenta.

Prodajna mreža podijeljena je na 11 podružnica, koje su dalje podijeljene na poslovnice na cjelokupnom području Bosne i Hercegovine. Krajem 2008. godine Banka je imala ukupno 95 poslovnica. Nastavljen je i razvoj direktnih kanala distribucije pa su tijekom 2008. godine instalirana 23 nova bankomata. S ukupnim brojem od 169 bankomata i skoro pola milijuna izdanih kartica Banka je tržišni lider u ovom segmentu poslovanja.

Sektor Maloprodaje organiziran je kroz dva poslovna segmenta, Segment obiteljskog bankarstva i Segment osobnog i poduzetničkog bankarstva, dvije direkcije Upravljanje proizvodima maloprodaje i Financiranje

potrošnje klijenata čija je temeljna zadaća razvoj i upravljanje proizvodima i uslugama Banke namijenjenim fizičkim osobama i malim poduzećima i Odjel Planiranje i kontroling. Tijekom 2008. godine ove dvije direkcije su provele niz uspješnih komercijalnih akcija kojima se Banka predstavila kao moderna financijska institucija prilagodljiva potrebama klijenata u svim njihovim životnim situacijama. Jedna od njih je akcija stambenih kredita "DOM SWEET DOM", te akcija prodaje zamjenskih kredita. Također je provedena i akcija prikupljanja oročenih depozita, u kojoj su klijentima ponuđene povoljnije kamatne stope na štednju. Kao prva banka koja je na tržište uvela proizvod "JES" paket, u prošloj godini smo imali oko 10 tisuća novih korisnika ovog proizvoda. Osim toga, kao odgovor zahtjevima i potrebama klijenata, implementiran je i novi proizvod - Potrošački kredit za kupovinu vozila u sklopu "Renault" financiranja. Za 2009. godinu je planirano nekoliko komercijalnih akcija, te uvođenje novih proizvoda kao što je m-banking - mobilno bankarstvo. Organizacijom orijentiranom prema klijentu, uvođenjem novih uslužnih modela, širenjem

Opis poslovanja (nastavak)

direktnih kanala distribucije i razvojem novih proizvoda i usluga Banke, stvorene su pretpostavke za ostvarenje ambicioznih komercijalnih i finansijskih planova i u sljedećim godinama. Cilj je postići najbolje rezultate u mjerenju zadovoljstva klijenata u poređenju s našim konkurentima na lokalnom tržištu te biti tržišni lider u razvoju bankarskih proizvoda i usluga, a time postati Banka s najvećim prosječnim brojem proizvoda po aktivnom klijentu na lokalnom tržištu.

Financijska tržišta

Sektor Finansijskih tržišta predstavlja organizacijsku jedinicu UniCredit Bank d.d., u kojoj se susreću ponuda i potražnja za različitim oblicima finansijskih instrumenata. Putem sektora Finansijskih tržišta povezuju se klijenti na domaćim i međunarodnim tržištima. Poslovanje Finansijskih tržišta u 2008. godini bilo je pod utjecajem dešavanja na globalnom tržištu, koja su utjecala na smanjenje aktivnosti investitora na tržištu Bosne i Hercegovine.

Sektor je podijeljen na tri cjeline: Odjel Trgovanja, Odjel Prodaja rizničnih proizvoda i Odjel Poslovi skrbnika i depozitara.

Odjel Trgovanja zadržao je i u 2008. godini poziciju „market makera“ na domaćem tržištu putem partnerstva koje se nudi domaćim bankama na polju deviznog poslovanja i tržišta novca. Odjel je u 2008. godini bio fokusiran na FX i Money Market aktivnosti.

Odjel Prodaja rizničnih proizvoda orijentiran je prvenstveno prema klijentima, pravnim osobama, kojima pruža finansijsku potporu u poslovnim aktivnostima. Posebnu ekspanziju u 2008. godini doživjeli su proizvodi FX Forward i FX Time Option u vidu povećanja broja korisnika.

UniCredit Bank d.d. licencirana je za obavljanje skrbničkih poslova na prostoru cijele Bosne i Hercegovine, te za poslove depozitara i poslove depozitara fonda na tržištu Federacije BiH, a koje obavlja kroz Odjel Poslovi skrbnika i depozitara. Zahvaljujući jedinstvenoj mreži UniCredit grupacije, najveće bankarske grupacije u Centralnoj i Istočnoj Europi, UniCredit Bank d.d. pruža široku paletu redovnih skrbničkih usluga i usluga koje su „krojene“ prema potrebama klijenta. Odjel opslužuje domaće i inostrane institucionalne investitore i druga pravna lica. U 2008. godini UniCredit Bank d.d. rangirana je od strane međunarodnog magazina „Global Custodian“ za najbolju banku za skrbničke usluge na tržištu kapitala u Bosni i Hercegovini.

Sektor Finansijskih tržišta je u 2008. godini podržao prvu emisiju obveznica UniCredit Bank d.d., koja je izvršena javnom ponudom putem Sarajevske burze, u iznosu od 100.000 emitiranih obveznica, nominalne vrijednosti od 1.000 KM. Emisija je u cijelosti uspjela, a ukupno prikupljena sredstva iznose 100.000.000 KM i biti će utrošena za financiranje aktivnosti banke u narednom razdoblju.

Financijski pregled i pregled poslovanja

Sa 29.02.2008. HVB CPB d.d. Sarajevo je pripojena UniCredit Zagrebačkoj banci d.d. Mostar koja nastavlja djelovati pod nazivom UniCredit Bank d.d. Mostar. Neto profit HVB CPB d.d Sarajevo za prva dva mjeseca 2008. godine je uključen u financijskim izvješćima Banke u rezerve, kao zadržana

dobit, koja je stečena kroz proces pripajanja, te je direktno priznat u kapital Banke i kao takav nije uključen u račun dobiti i gubitka Banke. Nadalje komparativni podaci u financijskim izvješćima nisu promijenjeni za efekte spajanja nego prikazuju samo financijske informacije UniCredit Zagrebačke banke d.d

Mostar za 2007. godinu. U dolje navedenom financijskom pregledu i komentarima, radi komparabilnosti rezultata, za 2008. uključen rezultat prva dva mjeseca 2008. HVB-CPB a za 2007. su iskazani podaci obje banke.

Financijski pokazatelji		
	2008.	2007.
	'000 KM	'000 KM
Ukupan prihod	190,617	194,679
Dobit prije rezerviranja	57,281	70,245
Dobit prije poreza	40,544	51,917
Dobit poslije poreza	32,650	44,714
Dionički kapital i rezerve	338,130	305,793
Depoziti komitenata i banaka	2,416,977	2,798,924
Ukupno aktiva	3,300,883	3,561,820

Pokazatelji poslovanja		
	2008.	2007.
Adekvatnost kapitala	14.8%	15.0%
Troškovi iz poslovanja u ukupnom prihodu	69.9%	63.9%
Prinos poslije oporezivanja na prosječan kapital i rezerve (ROE)	10.1%	15.8%
Prinos prije oporezivanja na prosječnu ukupnu aktivu (ROA)	1.2%	1.6%

Struktura prihoda i rashoda

U strukturi ukupnog prihoda, neto prihod od kamata sudjeluje s 65,2% (2007.: 67,5%), neto prihod od provizija i naknada sa 25,0% (2007.: 24,4%) i ostali prihodi sa 9,8% (2007.: 8,1%).

Neto prihod od kamata

Neto kamatni prihod u 2008. godini ostvaren je u iznosu 124,3 mln KM što je za 5,4% manje od ostvarenja u 2007. godini.

Financijski pregled i pregled poslovanja (nastavak)

Pregled prosječnih godišnjih kamatnih stopa u 2008.

	Kamatonosna aktiva	Kamatonosna pasiva
Banke	2.15%	3.92%
Pravne osobe	7.09%	1.77%
Fizičke osobe	8.70%	2.24%
Vrijednosni papiri	4.96%	-
Kreditne linije	-	5.66%
Obveznice	6.15%	-

Banke uključuju obveznu pričuvu, gotovinske rezerve, plasmane i zajmove drugim bankama te tekuće račune banaka.

Prihodi od kamata smanjeni su 1,1% u odnosu na prethodnu godinu, a rashodi za kamate rasli 6,1% što je rezultat rasta kamatnih stopa

Neto prihod od naknada i provizija

Neto prihod od naknada i provizija je na nivou prethodne godine i iznosi 47,6 mln KM.

Klijenti Banke sve više koriste usluge platnog prometa putem e-bankinga što se pozitivno odrazilo na daljnje smanjenje rashoda od naknada i provizija iz domaćeg i ino platnog prometa.

Prihodi od kartičnog poslovanja konstantno

rastu što je izravna posljedica porasta broja izdanih kartica i obavljenih transakcija što se reflektira u vodećoj poziciji u kartičarstvu na BiH tržištu.

Ostali prihodi

Ostali prihodi Banke, u iznosu 18,8 mln KM, bilježe povećanje u iznosu 19,4% u odnosu na kraj prethodne godine. Prihodi po osnovu besplatne dodjele dionica su iznosili 6.460 tisuća KM.

Banka na mjesečnoj razini planira i prati realizaciju troškova, što omogućava dobro upravljanje i kontrolu troškova Banke. Troškovi osoblja porasli su 6,1% u odnosu na prošlu godinu zbog rasta broja zaposlenih.

Troškovi poslovanja

Troškovi poslovanja u 2008.god. ispod planirane razine 1,7%. Razina ostvarenja u 2008. godini je iznad prošlogodišnje razine za 7,15 % što je najvećim dijelom posljedica procesa integracije sa HVB-CPB-om . Ukupni troškovi poslovanja iznose 133,3 mln KM. Banka na mjesečnoj razini planira i prati realizaciju troškova, što omogućava dobro upravljanje i kontrolu troškova Banke. Troškovi osoblja porasli su 6,1% u odnosu na prošlu godinu zbog rasta broja zaposlenih.

Troškovi

	2008		2007		Stopa rasta u %
	u 000'KM	Struktura %	u 000'KM	Struktura %	
Troškovi osoblja	53,799	40.35%	50,723	40.76%	6.06%
Funkcionalni troškovi	57,304	42.98%	54,087	43.47%	5.95%
Osiguranje depozita	5,645	4.23%	5,268	4.23%	7.15%
Amortizacija	16,588	12.44%	14,356	11.54%	15.55%
Ukupno	133,336	100.00%	124,434	100.00%	7.15%

Financijski pregled i pregled poslovanja (nastavak)

Troškovi rezerviranja

Ukupni troškovi rezerviranja iznose 16,7 mln KM i u odnosu na 2007. godinu niži su za 8,7%. U 2008. godini naplaćeni iznos loših potraživanja (kategorija E) iz prethodnih godina je 15,1 mln KM.

Troškovi rezerviranja po zajmovima klijenata su 10,2 mln KM veći od prethodne godine i iznose 18,2 mln KM. Ostala rezerviranja u Banci su za 11,7mln KM manja od nivoa prethodne godine zbog naplate nekretnina za loša potraživanja (3 mln.KM) i zbog nižeg troška rezerviranja po sudskim sporovima.

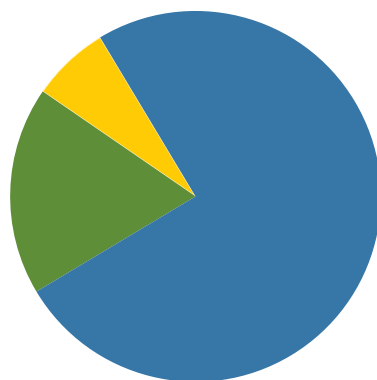
Bilanca

Ukupna bilančna suma Banke dosegla je razinu od 3.300,8 mln KM na kraju 2008. godine, što predstavlja smanjenje od 7,3% u odnosu na prethodnu godinu.

U aktivi i pasivi dominiraju sredstva kratkoročnog karaktera. Devizna sredstva aktive čine 66,7% ukupne bilance. Devizna sredstva pasive čine 56,8% ukupne bilance .

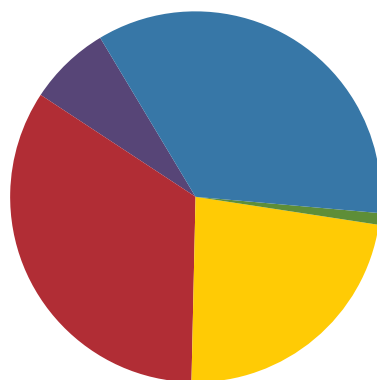
Sredstva Upravljanja aktivom i pasivom

Sredstva Upravljanja aktivom i pasivom smanjena su za 33,2% tijekom godine tako da je 31% aktive Banke krajem godine usmjereno u plasmane bankama, dužničke vrijednosnice, na račun kod CBBiH, uključujući obveznu pričuvu i gotovinu u blagajnama (2007.: 43%). Smanjenje u odnosu na prethodnu godinu bilježe sva sredstva u nadležnosti Upravljanja aktivom i pasivom a udio Obvezne pričuve bilježi rast od 8 p.p.. Banka je tijekom cijele godine bila likvidna i udovoljavala svim propisima CBBiH.

Struktura prihoda

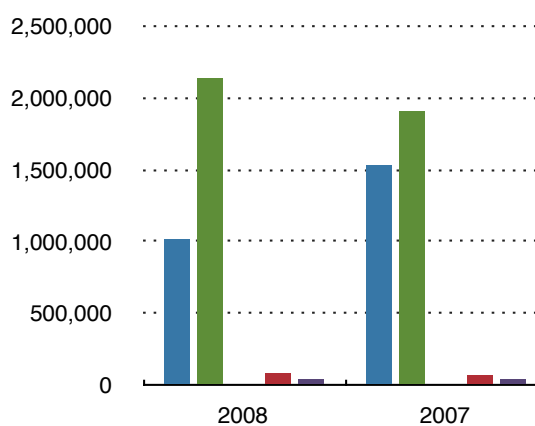
- Prihod od kamata 75,02%
- Prihod od naknada i provizija 18,16%
- Ostali poslovni prihodi 6,82%

Struktura rashoda

- Rashodi od kamata 35,01%
- Rashodi od naknada i provizija 1,01%
- Direktni troškovi 22,94%
- Operativni troškovi 33,91%
- Rezerviranja 7,14%

Struktura aktive (000) KM

- Sredstva Upravljanja aktivom i pasivom
- Zajmovi komitetima
- Vlasničke vrijednosti
- Materijalna i nematerijalna imovina
- Obračunata kamata i ostala aktiva

Prethodni grafikon prikazuje strukturu aktive i trendove u 2008. i 2007. godini.

Financijski pregled i pregled poslovanja (nastavak)

Sljedeća tablica predstavlja strukturu sredstava u nadležnosti Upravljanja aktivom i pasivom:

	31. prosinca 2008.	31. prosinca 2007.
Gotovinske rezerve	29.4%	31.0%
Obvezna pričuva kod CBBiH	38.2%	30.2%
Plasmani i zajmovi drugim bankama	32.0%	38.5%
Dužničke vrijednosnice	0.4%	0.3%
Ukupno	100.0%	100.0%

Zajmovi klijentima

Zajmovi klijenata su rasli i u 2008. godini. Neto zajmovi klijenata iznose 2.140,6 mln KM što predstavlja godišnji rast od 233,2 mln KM (12,2%).

U ukupnoj imovini Banke neto zajmovi komitentima sudjeluju sa 64,8%. Najveće učešće u neto zajmovima klijentima imaju plasmani stanovništvu (56%).

Postotak rezerviranih sredstava po kreditima u odnosu na kraj 2007. godine je smanjen za 0,4% a postotak rezerviranja u bruto kreditima iznosi 9%.

Bruto zajmovi pravnim osobama u ovoj godini bilježe brži rast (20,4%) od rasta kredita stanovništvu (5,2%).

U odnosu na prethodnu godinu učešće bruto zajmova stanovništvu u ukupnom portfelju je smanjen sa 57,1% na 53,8% na kraju ove godine. Prema cjelokupnom portfelju zajmova stanovništvu najviše su prisutni dugoročni nenamjenski krediti (59,8%) i dugoročni stambeni krediti (27,3%). Banka je jedna od vodećih banaka u plasiranju stambenih kredita

na BH tržištu.

Ostali krediti kao što su potrošački krediti, krediti po tekućim računima čine 12,9% kreditnog portfelja.

Bruto zajmovi pravnim osobama su rasli 20,4%, a njihov udio u ukupnom portfelju je povećan sa 42,9% na 46,3% na kraju ove godine.

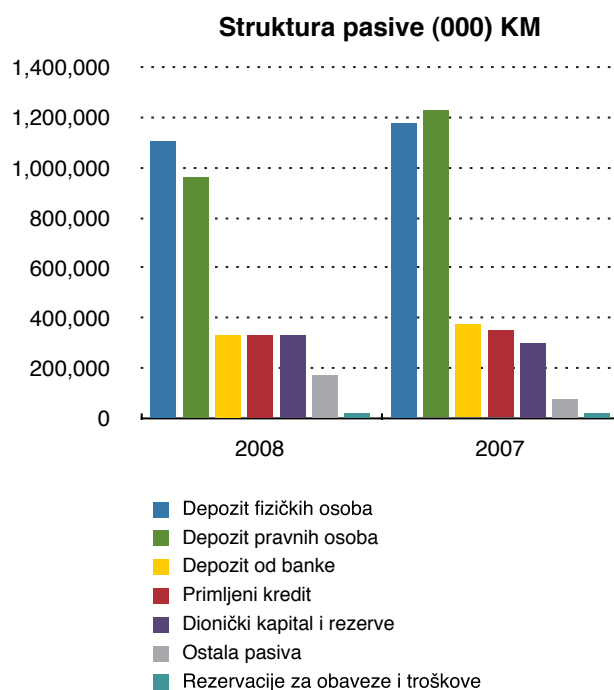
Dugoročni krediti sudjeluju sa 75 % u ukupnim bruto zajmovima i bilježe malo smanjenje u odnosu na prethodnu godinu (2,3%).

Bruto plasmani	2007.	2008.	Promjena %
Pravne osobe	903,322	1,087,356	20.40%
Stanovništvo	1,201,732	1,263,847	5.20%
Ukupno	2,105,054	2,351,203	11.70%
Rezerviranja			
Pravne osobe	142,006	144,707	1.90%
Stanovništvo	55,623	65,877	18.40%
Ukupno	197,629	210,584	6.60%
Neto zajmovi			
Pravne osobe	761,316	942,649	23.80%
Stanovništvo	1,146,109	1,197,970	4.50%
Ukupno	1,907,425	2,140,619	12.20%

Financijski pregled i pregled poslovanja (nastavak)

Pasiva

Promjene u strukturi pasive i trendovi u 2008. godini su prikazani na sljedećem grafikonu.

Tekući računi i depoziti komitenata

Ukupni depoziti komitenata u odnosu na prethodnu godinu smanjeni su za 14,1% i krajem 2008. godine iznose 2.076,7 mln KM. Udio depozita komitenata u domaćoj valuti je 47,8% (2007.: 53,6%).

Depoziti stanovništva krajem godine čine 53,6% ukupnih depozita komitenata. Tijekom 2008. godine depoziti stanovništva su smanjeni za 73,1 mln KM (6,2%). U ukupnim depozitima stanovništva, oročeni depoziti čine 48%.

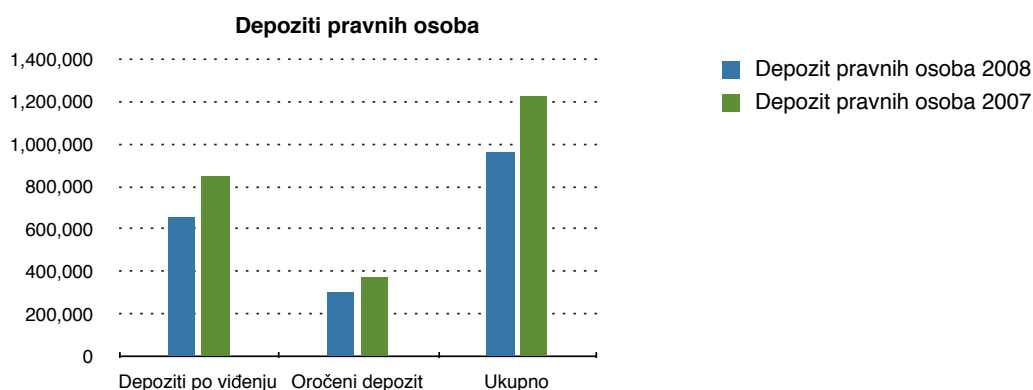
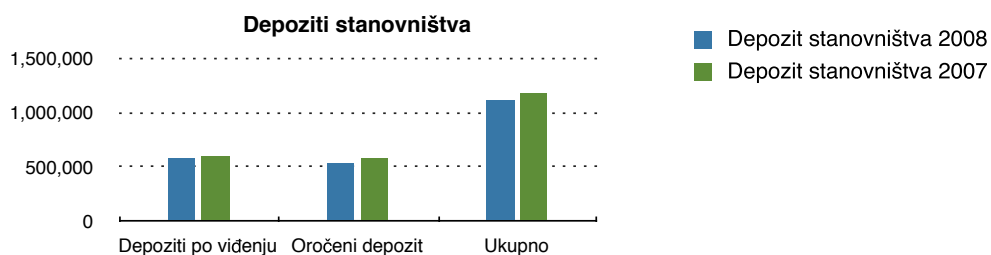
Depoziti pravnih osoba su tijekom godine

smanjeni za 268,9 mln KM (21,8%) i njihov udio u ukupnim depozitima komitenata iznosi 46,4%. Depoziti pravnih osoba iznose 963,2 mln KM.

Prisutan je trend smanjenja sredstava po viđenju čiji udio u ukupnim depozitima pravnih osoba iznosi 68,1% i smanjenja sredstava oročenih depozita čiji udio u ukupnim depozitima pravnih osoba iznosi 31,9%. Omjer sredstava po viđenju i oročenih sredstava je na prošlogodišnjoj razini.

Depozitna sredstva od drugih banaka bilježe smanjenje u odnosu na 2007. godinu u iznosu od 10,4% i na kraju godine iznose 340,3 mln KM, što je uglavnom posljedica događanja na globalnom financijskom tržištu u posljednjem kvartalu 2008. godine.

Financijski pregled i pregled poslovanja (nastavak)

Uzeti zajmovi

Banka je krajem godine koristila 340,6 mln KM uzetih kredita što je 3,1% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Korištena su kreditna sredstva od Razvojne banke FBiH, KfW, EBRD-a, USAID-a, Bank Pekao, DEG, EFSE, HBOR, LDP i EIB.

Najveća kreditna linija je dugoročna kreditna linija sa Bank Pekao, u iznosu od 237,2 mln KM koja uključuje subordinirani dug u iznosu od 20 mln EUR-a. U ukupnim izvorima financiranja Banke učešće kreditnih linija iznosi 10,3 % što je isti nivo kao i prethodne godine.

Dionički kapital i rezerve

Kapital Banke iznosi 338,1 mln KM, što predstavlja povećanje za 32,2 mln KM u odnosu na kraj 2007. godine.

Osnovni efekti su ostvarena neto dobit u tekućoj godini u iznosu od 32,5 mln KM umanjena za trošak stjecanja trezorskih dionica.

Posloводство i organizacija upravljanja

Sukladno odredbama Zakona o gospodarskim društvima, Zakona o Bankama i Statuta, organi upravljanja Bankom su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava Banke.

Skupština Banke

Skupština Banke je najviši organ upravljanja Bankom. Skupštinu Banke čine dioničari Banke.

Revidirana financijska izvješća bit će predložena na usvajanje dioničarima na Skupštini Banke.

Na dan 31. prosinca 2008. godine Banka je imala 54 dioničara. Najveći dioničar je Zagrebačka banka d.d., Zagreb s 65,587% udjela u kapitalu Banke.

Dionički kapital Banke utvrđen je u iznosu od KM 119.195.000, a dijeli se na: 119.011 običnih dionica serije A, nominalne vrijednosti 1.000 KM po jednoj dionici i 184 prioriternih kumulativnih dionica serije "D" nominalne vrijednosti 1.000 KM po jednoj dionici.

Redovna dionica serije "A" daje pravo na jedan glas u Skupštini Banke, pravo upravljanja Bankom na način utvrđen Statutom, pravo

učešća u dobiti Banke razmjerno nominalnoj vrijednosti dionice i druga prava utvrđena Statutom i zakonom, a prioriterna kumulativna dionica serije "D" daje pravo prvenstvene naplate dividende iz dobiti Banke razmjerno nominalnoj vrijednosti dionice, i pravo prvenstvene naplate u slučaju stečaja ili likvidacije Banke iz neraspoređenog dijela stečajne odnosno likvidacijske mase.

Vlasnička struktura Banke

Vlasnička struktura							
R. br	Vlasnička struktura na dan 31. prosinca 2008. godine	Broj običnih dionica	Broj prioriternih dionica	Ukupan broj dionica	Ukupna nominalna vrijednost	%	
1	ZAGREBAČKA BANKA d.d. Zagreb	78,176	0	78,176	78.176.000	65.587%	
2	BANK AUSTRIA CREDITANSTALT AG	28,903	176	29,079	29.079.000	24.396%	
3	INTERNATIONAL FINANCE CORPORATION	6,831	0	6,831	6.831.000	5.731%	
4	UNICREDITO ITALIANO S.p.A.	3,900	0	3,900	3.900.000	3.272%	
5	MARKO ĆORLUKA	534	0	534	534.000	0.448%	
6	TRANSMADRID S.A.	134	0	134	134.000	0.112%	
7	UNICREDIT BANK d.d.	76	5	81	81.000	0.068%	
8	BOSNA OSIGURANJE d.d. Sarajevo	72	0	72	72.000	0.060%	
9	RAIFFEISEN BANK d.d. BiH	61	0	61	61.000	0.051%	
10	BAZ d.o.o. Mostar	54	0	54	54.000	0.045%	
11	PRODUKCIJA d.o.o. Mostar	34	0	34	34.000	0.029%	
12	MIROSLAV JELČIĆ PURKO	30	0	30	30.000	0.025%	
13	VOKIĆ TRADE d.o.o. Grude	27	0	27	27.000	0.023%	
14	VJEKOSLAV FILIPOVIĆ	22	0	22	22.000	0.018%	
15	DACA - COMMERCE d.o.o. Mostar	20	0	20	20.000	0.017%	
16	KORAK d.o.o.	20	0	20	20.000	0.017%	
17	HYPO-ALPE-ADRIA-BANK d.d. Mostar	16	0	16	16.000	0.013%	
18	B-TANK d.o.o. Posušje	14	0	14	14.000	0.012%	
19	SLOBODAN KOŽUL	14	0	14	14.000	0.012%	

Posloводство i organizacija upravljanja (nastavak)

20	JOSIP VUKO	13	0	13	13.000	0.011%
21	MARINA SMITAL	10	0	10	10.000	0.008%
22	ZEC BRANISLAV	8	0	8	8.000	0.007%
23	SWISSING Sarajevo	5	0	5	5.000	0.004%
24	KLAS d.d. Sarajevo	4	0	4	4.000	0.003%
25	ETRUSKA CO Sarajevo	2	0	2	2.000	0.002%
26	GENERAL MARKET Sarajevo	1	1	2	2.000	0.002%
27	GIANFRANCO NESSI	2	0	2	2.000	0.002%
28	MIL EXPORT d.o.o. Novi Travnik	2	0	2	2.000	0.002%
29	SARAJEVO OSIGURANJE d.d., Filijala Travnik	2	0	2	2.000	0.002%
30	VISPAK d.d. prehrambena industrija Visoko	2	0	2	2.000	0.002%
31	AA KAPITAL BROKERS d.d. Bihać	1	0	1	1.000	0.001%
32	AGARICIUS Sarajevo	0	1	1	1.000	0.001%
33	AMALDIN Sarajevo	1	0	1	1.000	0.001%
34	BERKUN Sarajevo	1	0	1	1.000	0.001%
35	CERIK Sarajevo	1	0	1	1.000	0.001%
36	EGALIN Sarajevo	1	0	1	1.000	0.001%
37	GENERAL TRADING Sarajevo	1	0	1	1.000	0.001%
38	GORAN PRODANOVIĆ	1	0	1	1.000	0.001%
39	HASAN PRELIĆ	1	0	1	1.000	0.001%
40	HORS djl Sarajevo	1	0	1	1.000	0.001%
41	HUBIJER Sarajevo	1	0	1	1.000	0.001%
42	INTERGLAS d.o.o. Sarajevo	1	0	1	1.000	0.001%
43	IVAN BEGIĆ	1	0	1	1.000	0.001%
44	IVAN BILINOVAC	1	0	1	1.000	0.001%
45	JUGRIM d.o.o. Sarajevo	0	1	1	1.000	0.001%
46	FADIL JAHIĆ	1	0	1	1.000	0.001%
47	LA PRIMAVERA Sarajevo	1	0	1	1.000	0.001%
48	LAČEVIĆ SZTR Sarajevo	1	0	1	1.000	0.001%
49	LOB-KOMERC Sarajevo	1	0	1	1.000	0.001%
50	LOVEX Sarajevo	1	0	1	1.000	0.001%
51	SEAD DIZDAREVIĆ	1	0	1	1.000	0.001%
52	SIMENS d.o.o. Sarajevo	1	0	1	1.000	0.001%
53	STIPO FRANČIĆ	1	0	1	1.000	0.001%
54	TRIŠNIK d.o.o. Jajce	1	0	1	1.000	0.001%
	UKUPNO:	119.011	184	119,195	119,195,000	100%

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor upravlja poslovanjem Banke, utvrđuje poslovnu politiku i donosi opće akte Banke. Nadzorni odbor ima 7 članova koje biraju dioničari na Skupštini Banke na razdoblje od 4 godine.

Uprava Banke

Uprava organizira rad, rukovodi poslovanjem Banke i odgovorna je za zakonito poslovanje i provedbu usvojene poslovne politike. Upravu Banke imenuje Nadzorni odbor na razdoblje od 4 godine, uz prethodno pribavljenu suglasnost Agencije za bankarstvo Federacije BiH.

Odbor za reviziju

Odbor za reviziju nadzire rad interne revizije, te provođenje i angažiranje vanjske revizorske tvrtke koja će obaviti reviziju godišnjih financijskih izvješća. Članove Odbora za reviziju imenuje Nadzorni odbor na razdoblje od 4 godine.

Izjava o odgovornosti Uprave i Nadzornog odбора Banke za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvješća

Uprava Banke je za svaku financijsku godinu dužna pripremiti financijska izvješća koja će dati istinit i fer prikaz financijskog položaja Banke, rezultata poslovanja, te novčanog tijeka za tu godinu u skladu sa važećim računovodstvenim standardima, te je odgovorna za vođenje prikladnih računovodstvenih evidencija kako bi se omogućila priprema ovakvih financijskih izvješća u bilo koje vrijeme. Uprava ima opću odgovornost za preuzimanje raspoloživih mjera za očuvanje imovine Banke, kao i za sprečavanje i otkrivanje prijevара i drugih nepravilnosti.

Uprava Banke odgovorna je za odabir takve računovodstvene politike koje će biti u skladu sa zakonskim uvjetima, te da je dosljedno primjenjuje; da donosi razumne i razborite odluke i procjene; i da pripremi financijska izvješća na principu neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka nastaviti sa poslovanjem neprikladna.

Uprava Banke je odgovorna da Nadzornom odboru podnese godišnje izvješće Banke zajedno sa godišnjim financijskim izvješćima, nakon čega Nadzorni odbor odobrava podnošenje godišnjih financijskih izvješća Skupštini dioničara na usvajanje.

Financijska izvješća na stranama 28 do 86 su od strane Uprave odobrena za podnošenje Nadzornom odboru 18. veljače 2009. godine, te ih, potvrđujući ovo, potpisuju:

Berislav Kutle
Direktor

Draga Letica
Glavni direktor Upravljanja financijama

Mišljenje neovisnog revizora

Nadzornom odboru i dioničarima UniCredit Bank d.d. Mostar

Izvršili smo reviziju priloženih financijskih izvješća UniCredit Bank d.d. Mostar (u daljem tekstu „Banka“) koji uključuju bilancu stanja sa stanjem na dan 31. prosinca 2008. godine i račun dobiti i gubitka, izvješće o promjenama glavnice i izvješće o gotovinskim tijekovima za godinu završenu na taj dan, pregled računovodstvenih politika i druge napomene uz financijska izvješća.

Odgovornost Rukovodstva za Financijska Izvješća

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje ovih financijskih izvješća sukladno Zakonu o bankama (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine br. 33/98, 32/00, 48/01, 41/02, 58/02, 28/03 i 19/03) i Zakonu o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine br. 32/05). Ova odgovornost uključuje: osmišljavanje, implementaciju i održavanje internih kontrola relevantnih za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje financijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajno pogrešno prikazivanje, nastalo ili uslijed pronevjere ili uslijed greške; izbor i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i sačinjavanje računovodstvenih procjena prihvatljivih u danim okolnostima.

Odgovornost Revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o prikazanim financijskim izvješćima. Reviziju financijskih izvješća izvršili smo sukladno sa Međunarodnim standardima revizije i zahtjevima Odluke o minimumu obima, oblika i

sadržaja programa i izvještaja o gospodarsko-financijskoj reviziji banaka (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine br. 3/03 i 64/03). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno sa načelima profesionalne etike i da planiramo i izvršimo reviziju na način koji nam omogućava da steknemo razumno uvjerenje da financijska izvješća ne sadrže materijalno značajno pogrešno prikazivanje.

Revizija podrazumijeva primjenu procedura u cilju pribavljanja revizorskog dokaza o iznosima i objelodanjivanjima sadržanim u financijskim izvješćima. Izbor procedura ovisi od revizorskog prosuđivanja, uključujući procjenu rizika od nastanka materijalno značajnog pogrešnog prikazivanja u financijskim izvješćima nastalog ili uslijed pronevjere ili uslijed greške. Pri procjeni ovih rizika revizor uzima u obzir interne kontrole relevantne za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje financijskih izvješća Banke u cilju odabira adekvatnih revizijskih procedura u danim okolnostima, a ne za potrebe izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Banke. Revizija također obuhvaća ocjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opće prezentacije financijskih izvješća. Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni kao osnova za izražavanje mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priložena financijska izvješća u svim materijalno značajnim aspektima prikazuju realno i objektivno financijsko stanje UniCredit Bank d.d. Mostar sa stanjem na dan 31. prosinca 2008. godine kao i rezultate poslovanja i gotovinske tijekove za godinu završenu na taj dan, sukladno Zakonu o bankama i Zakonu o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

PricewaterhouseCoopers doo Sarajevo

Sarajevo, 19. veljače 2009. godine

Ernst Jürgen Rohde
Njemačka

«**D**obar odnos sa klijentima je puno više nego opseg poslovanja. Nisam zadovoljan dok moji klijenti ne prepoznaju mene i moju kompaniju kao najpoželjnijeg poslovnog partnera. To prepoznavanje moram iznova da zaslužim svakog dana.»

«**N**a osnovu vlastitog iskustva, uvjerena sam u značaj dugoročnog odnosa sa klijentima. Korijeni mog uspjeha učvršćeni su u velikom zadovoljstvu klijenata, zatim u mom sve većem samopouzdanju, mojoj kompetentnosti i sposobnosti da nađem prava rješenja.»

Sandra Stigger
Austrija

Račun dobiti i gubitka

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

	Bilješka	2008	2007
		'000 KM	'000 KM
Prihod od kamata	6	191,471	125,812
Rashod od kamata	7	(76,042)	(48,011)
Neto prihod od kamata		115,429	77,801
Prihodi od naknada i provizija	8	47,311	32,613
Rashodi od naknada i provizija	9	(2,284)	(1,088)
Neto prihod od naknada i provizija		45,027	31,525
Ostali prihodi iz poslovanja	10	17,941	9,206
Ukupni prihodi iz poslovanja		178,397	118,532
Troškovi poslovanja	11	(124,880)	(74,761)
Dobit prije rezerviranja		53,517	43,771
Rezerviranja za sumnjiva i sporna potraživanja	16 , 18(b)	(16,262)	(799)
Ostala rezerviranja	12	1,257	(8,183)
Dobit prije oporezivanja		38,512	34,789
Porez na dobit	13	(7,708)	(5,041)
Neto dobit za godinu		30,804	29,748
Zarada po dionici	30	0.272	0.263

Bilješke na stranicama od 33 do 86 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Bilanca

Na dan 31. prosinca 2008. godine

	Bilješka	2008	2007
		ı000 KM	ı000 KM
Aktiva			
Gotovinske pričuve	14	300,603	324,221
Obvezna pričuva kod Centralne Banke BiH	15	390,588	276,404
Plasmani i zajmovi drugim bankama	16	326,706	262,715
Dužničke vrijednosnice	17	4,735	4,540
Zajmovi komitentima	18	2,140,619	1,204,524
Pretplaćeni porez na dobit		1,790	7,110
Obračunata kamata i ostala aktiva	19	47,244	29,355
Pridružene pravne osobe i ostali vlasnički udjeli	20	4,233	2,025
Materijalna imovina	21	55,199	35,923
Nematerijalna imovina	22	29,166	12,053
Ukupno aktiva		3,300,883	2,158,870
Obveze			
Tekući računi i depoziti banaka	23	340,300	205,341
Tekući računi i depoziti komitenata	24	2,076,677	1,516,649
Uzeti zajmovi	25	340,629	188,436
Obračunata kamata i ostale obveze	26	79,952	54,191
Dužničke vrijednosnice (obveznice)	27	100,000	
Rezerviranja za obveze i troškove	28	25,190	16,569
Neto odgođena porezna obveza	29	5	15
Ukupno obveze		2,962,753	1,981,201
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	30	119,195	83,182
Rezerva za fer vrijednost		43	132
Zadržana dobit		218,892	94,355
Ukupno kapital i rezerve		338,130	177,669
Ukupno obveze, kapital i rezerve		3,300,883	2,158,870

Bilješke na stranicama od 33 do 86 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Izvješće o promjenama u glavnici

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

	Dionički kapital	Trezorske dionice	Rezerva za fer vrijednost	Zadržana dobit	Ukupno
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	83,182	-	132	94,355	177,669
Pripajanje HVB CPB na dan 29. veljače 2008. (Bilješka 2)	54,070	-	-	75,899	129,969
Renominacija kapitala	(18,057)	-	-	18,057	-
Neto troškovi stjecanja trezorskih dionica	-	(223)	-	-	(223)
Promjena fer vrijednosti fin.imovine raspoložive za prodaju	-	-	36	-	36
Prijenos na ostale prihode uslijed prodaje financijske imovine	-	-	(192)	-	(192)
Tečajne razlike za nemonetarnu financijsku imovinu raspoloživu za prodaju	-	-	57	-	57
Odgođeni porez za prodaju financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	10	-	10
Neto gubici koji nisu priznati u računu dobiti i gubitka	-	-	(90)	-	(90)
Neto dobit za godinu	-	-	-	30,804	30,804
Ukupno priznata dobit za 2008. godinu	-	-	(90)	30,804	30,714
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	119,195	(223)	43	219,115	338,130
Stanje na dan 1. siječnja 2007.	83,182	-	143	64,902	148,227
Promjena fer vrijednosti fin.imovine raspoložive za prodaju	-	-	(35)	-	(35)
Tečajne razlike za nemonetarnu financijsku imovinu raspoloživu za prodaju	-	-	(22)	-	(22)
Odgođeni porez (Bilješka 28)	-	-	46	-	46
Neto gubici koji nisu priznati u računu dobiti i gubitka	-	-	(11)	-	(11)
Neto dobit za godinu	-	-	-	29,748	29,748
Isplaćena dividenda	-	-	-	(295)	(295)
Ukupno priznata dobit za 2007. godinu	-	-	(11)	29,453	29,442
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	83,182	-	132	94,355	177,669

The notes on pages 33 to 86 form an integral part of these financial statements.

Izvešće o gotovinskom tijeku

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

	2008	2007
	'000 KM	'000 KM
Gotovinski tijek iz poslovnih aktivnosti		
Naplaćena kamata	183,011	124,619
Naplaćene provizije i naknade	47,160	32,502
Plaćena kamata	(66,238)	(48,521)
Plaćene provizije i naknade	(2,221)	(1,142)
Administrativni troškovi	(94,640)	(62,089)
Primici od trgovanja	15,239	4,293
Ostali primici	4,455	2,601
Neto gotovina iz poslovnih aktivnosti	86,766	52,263
(Povećanje)/smanjenje poslovne aktivnosti		
Plasmani bankama (uključujući obveznu rezervu kod Centralne Banke BiH)	141,043	(90,674)
Zajmovi komitentima	(236,821)	(211,036)
Dužničke vrijednosnice	(23)	4,144
Vlasničke vrijednosnice	(4,334)	(10)
Ostala aktiva	12,013	(2,324)
Neto gotovina iz poslovnih aktivnosti	(88,122)	(299,900)
Smanjenje/(povećanje) poslovnih izvora		
Depoziti po viđenju	(160,849)	13,372
Štednja i oročeni depoziti	(193,048)	274,710
Dužničke vrijednosnice	100,000	-
Uzeti zajmovi	(16,768)	(10,716)
Ostala pasiva	(21,914)	2,515
Neto gotovina iz poslovnih izvora	(292,579)	279,881
Neto priljev iz poslovnih aktivnosti prije poreza na dobit	(293,935)	32,244
Plaćeni porez na dobit	(2,434)	(9,245)
Neto priljev iz poslovnih aktivnosti	(296,369)	22,999

Bilješke na stranicama od 33 do 86 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Izvešće o gotovinskom tijeku (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

	Bilješke	2008	2007
		'000 KM	'000 KM
Gotovinski tijek iz ulagačkih aktivnosti			
Izdaci za kupnju zemljišta, zgrada i opreme		(27,249)	(18,315)
Neto odljev gotovine iz ulagačkih aktivnosti		(27,249)	(18,315)
Gotovinski tijek iz financijskih aktivnosti			
Neto primici od prodaje trezorskih dionica		6	-
Isplaćena dividenda		-	(295)
Neto odljev gotovine iz financijskih aktivnosti		6	(295)
Neto priljev gotovine		(323,612)	4,389
Učinci promjene deviznog tečaja		145	25
Neto (smanjenje)/povećanje gotovine i ekvivalenata gotovine		(323,467)	4,414
Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine		324,221	319,807
Povećanje gotovine i ekvivalenata gotovine uslijed spajanja sa HVB CPB na dan 29. veljače 2008.		299,849	-
Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine	12	300,603	324,221

Bilješke na stranicama od 33 do 86 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Bilješke uz financijska izvješća

1. Opći podaci

UniCredit Bank d.d. Mostar (Banka) pruža usluge fizičkim i pravnim osobama i usluge investicijskog bankarstva u Bosni i Hercegovini. Banka je dioničko društvo sa sjedištem u Federaciji Bosni i Hercegovini. Sjedište Banke je u ulici Kardinala Stepinca bb, Mostar, Bosna i Hercegovina.

Većinski dioničar Banke je Zagrebačka banka d.d, Zagreb, Hrvatska, dok je krajnji vlasnik UniCredito Italiano S.p.A, Milano, Italija.

Ova financijska izvješća su odobrena za izdavanje od strane Uprave na dan 13. veljače 2009. godine.

Članovi Nadzornog odbora Banke na dan 31. prosinca 2008 su:

1.	Franjo Luković	Predsjednik	Zagrebačka banka d.d. Zagreb
2.	Sanja Rendulić	Član	Zagrebačka banka d.d. Zagreb
3.	Christian Suppanz	Član	Zagrebačka banka d.d. Zagreb
4.	Miljenko Živaljić	Član	Zagrebačka banka d.d. Zagreb
5.	Marko Remenar	Član	Zagrebačka banka d.d. Zagreb
6.	Marco Iannaccone	Član	UniCredit Bank Austria AG, Beč
7.	Friederike Kotz	Član	UniCredit Bank Austria AG, Beč

Članovi uprave Banke na dan 31. prosinca 2008. godine su:

1. Berislav Kutle, direktor Banke;
2. Zvonimir Jurjević, zamjenik direktora;
3. Ivan Vlaho, izvršni direktor za Maloprodaju;
4. Sanel Kusturica, izvršni direktor za Korporativno bankarstvo;

Članovi Odbora za reviziju na dan 31. prosinca 2008. godine su:

1.	Danimir Gulin	Predsjednik
2.	Milan Ujević	Član
3.	Marijana Brcko	Član
4.	Christian Pieschel	Član
5.	Angelika Glavanovits	Član

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

1. Opći podaci (nastavak)

a) Pripajanje HVB CPB

Na dan 29.02.2008. godine izvršeno je pripajanje HVB Central Profit Banke d.d. UniCredit Zagrebačkoj banci koja je postala pravni sljedbenik pod imenom UniCredit Bank d.d. Mostar (Banka).

U zamjenu za redovne dionice HVB Central Profit Banke ishodna Banka emitirala je ukupno 35.829 običnih dionica serije A i 184 prioritetne kumulativne dionice serije D nominalne vrijednosti 1.000 KM po dionici. Neto dobit za prva dva mjeseca 2008. godine HVB CPB je uključena u rezerve kao zadržana dobit te stoga nije uključena u račun dobiti i gubitka Banke za 2008. godinu.

	1. siječnja - 29. veljače 2008	1. siječnja - 29. veljače 2008.	1. siječnja - 29. veljače 2008.
RA UN DOBITI I GUBITKA	UniCredit Zagrebačka banka	HVB CPB	UniCredit Bank
Prihod od kamata	21,287	14,919	36,206
Rashod od kamata	(8,720)	(6,073)	(14,793)
NETO PRIHOD OD KAMATA	12,567	8,846	21,413
Neto prihod od kamata	5,909	2,642	8,551
Rashod od naknada i provizija	(118)	(87)	(205)
NETO PRIHOD OD NAKNADA I PROVIZIJA	5,791	2,555	8,346
Ostali prihodi iz poslovanja	1,174	820	1,994
UKUPNI PRIHODI IZ POSLOVANJA	19,532	12,221	31,753
Troškovi poslovanja	(15,561)	(8,456)	(24,017)
DOBIT PRIJE REZERVIRANJA	3,971	3,765	7,736
Rezerviranja za sumnjiva i sporna	918	(1,265)	(347)
Ostala rezerviranja	(718)	(467)	(1,185)
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	4,171	2,033	6,204
Porez na dobit	(835)	(187)	(1,022)
NETO DOBIT ZA GODINU	3,336	1,846	5,182

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

1. Opći podaci (nastavak) a) Pripajanje HVB CPB (nastavak)

	29. veljače 2008.	29. veljače 2008.	29. veljače 2008.
	UniCredit Zagrebačka banka	HVB CPB	UniCredit Bank
BILANCA			
Aktiva			
Gotovinske pričuve	195,260	76,849	272,109
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH	343,312	223,000	566,312
Plasmani i zajmovi drugim bankama	264,492	319,905	584,397
Dužničke vrijednosnice	4,603	-	4,603
Zajmovi komitentima	1,231,933	715,363	1,947,296
Preplaćeni porez na dobit	8,316	-	8,316
Obračunata kamata i ostala aktiva	26,494	12,095	38,589
Pridružene pravne osobe i ostali vlasnički udjeli	2,019	166	2,185
Materijalna imovina	35,395	10,952	46,347
Nematerijalna imovina	12,432	13,465	25,897
Ukupno aktiva	2,124,256	1,371,795	3,496,051
OBVEZE			
Tekući računi i depoziti banaka	201,517	170,966	372,483
Tekući računi i depoziti komitenata	1,483,266	869,356	2,352,622
Uzeti zajmovi	188,164	168,961	357,125
Obračunata kamata i ostale obveze	53,043	26,866	79,909
Rezerviranja za obveze i troškove	17,241	5,614	22,855
Odgodena porezna obveza	15	-	15
Obveza po porezu na dobit	-	63	63
Ukupno obveze	1,943,246	1,241,826	3,185,072
KAPITAL I REZERVE			
Dionički kapital	83,182	54,070	137,252
Rezerva za fer vrijednost	132	-	132
Zadržana dobit	97,696	75,899	173,595
UKUPNO KAPITAL I REZERVE	181,010	129,969	310,979
Ukupno obveze, kapital i rezerve	2,124,256	1,371,795	3,496,051

Nadalje, komparativni podaci nisu usklađeni za efekte pripajanja, te stoga predstavljaju financijske podatke samo za UniCredit Zagrebačku banku d.d. Mostar.

U nastavku su prikazani „pro-forma“ račun dobiti i gubitka i bilanca stanja za godine koje su završile 31. prosinca 2008. i 2007. godine za „pri-pojenu“ Banku:

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

1. Opći podaci (nastavak)

a) Pripajanje HVB CPB

	2008	2007
	'000 KM	'000 KM
Prihod od kamata	206.390	208,687
Rashod od kamata	(82.115)	(77,372)
NETO PRIHOD OD KAMATA	124.275	131,315
Prihod od naknada i provizija	49.953	50,504
Rashod od naknada i provizija	(2.371)	(2,853)
NETO PRIHOD OD NAKNADA I PROVIZIJA	47.582	47,651
Ostali prihodi iz poslovanja	18.761	15,713
UKUPNI PRIHODI IZ POSLOVANJA	190.618	194,679
Troškovi poslovanja	(133.336)	(124,434)
DOBIT PRIJE REZERVIRANJA	57.282	70,245
Rezerviranja za sumnjiva i sporna potraživanja	(17.527)	(8,589)
Ostala rezerviranja	790	(9,739)
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	40.545	51,917
Porez na dobit	(7.895)	(7,203)
NETO DOBIT ZA GODINU	32.650	44,714

	2008	2007
	'000 KM	'000 KM
Gotovinske pričuve	300,603	475,182
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH	390,588	461,779
Plasmani i zajmovi drugim bankama	326,706	589,998
Dužničke vrijednosnice	4,735	4,540
Zajmovi komitentima	2,140,619	1,907,425
Preplaćeni porez na dobit	1,790	9,583
Obračunata kamata i ostala aktiva	47,244	37,286
Pridružene pravne osobe i ostali vlasnički udjeli	4,233	2,191
Materijalna imovina	55,199	47,688
Nematerijalna imovina	29,166	26,148
UKUPNO AKTIVA	3,300,883	3,561,820
Tekući računi i depoziti banaka	340,300	380,179
Tekući računi i depoziti komitenata	2,076,677	2,418,745
Uzeti zajmovi	340,629	351,608
Obračunata kamata i ostale obveze	79,952	82,482
Obveze po osnovu obveznica	100,000	-
Rezerviranja za obveze i troškove	25,190	22,999
Odgodena porezna obveza	5	14
UKUPNO OBVEZE	2,962,753	3,256,027
Dionički kapital	119,195	137,252
Rezerva za fer vrijednost	43	133
Zadržana dobit	218,892	168,408
UKUPNO KAPITAL I REZERVE	338,130	305,793
UKUPNO OBVEZE, KAPITAL I REZERVE	3,300,883	3,561,820

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

2. Utjecaj financijske krize

Međunarodna financijska kriza koja je počela sredinom 2008. godine, dovela je do, između ostalog, nižeg nivoa financiranja na tržištu kapitala, nižeg nivoa likvidnosti u bankarskom sektoru, većih kamatnih stopa i otežanog pristupa novcu na međubankarskom tržištu, te veoma izraženu turbulentnost na burzama. Nesigurnost na međunarodnim financijskim tržištima je dovela do propadanja, ali i spašavanja banaka putem državnih intervencija u SAD-u, Zapadnoj Europi, Rusiji i u drugim zemljama.

Zahvaljujući, prije svega, izoliranosti lokalnih banaka od svjetskih tržišta i usmjerenosti na domaće tržište, bankarski sektor Bosne i Hercegovine („BiH“) je izbjegao direktne posljedice globalne financijske krize.

Konzervativne politike poslovanja Banke kao i strogi propisi Agencija za bankarstvo, te mjere CB BiH, dodatno su amortizirali negativan utjecaj krize na likvidnost banaka.

Ipak, i u BiH je u zadnjem kvartalu 2008.godine došlo do povlačenja depozita klijenata iz komercijalnih banaka, a kao posljedica izraženijeg nepovjerenja klijenata u sigurnost bankarskog sustava, što je osnaženo i činjenicom da država ranije nije riješila pitanja stare devizne štednje.

Utjecaj na rizik likvidnosti

Početak financijske krize je utjecao na bilancu Banke, što se zbog odljeva depozita ogleda u nižem volumenu depozita od onih budžetiranih za 2008. Udio kredita prema depozitima se povećao u posljednjem kvartalu s 81,96% (30.09.2008.) na 92,39% (31.12.2008.).

U cilju upravljanja likvidnošću na dnevnoj osnovi, Uprava banke je uspostavila dnevno praćenje i obvezu izvještavanja o svim promjenama koje utječu na likvidnosnu poziciju i dnevno praćenje regulatornih i nekih drugih pokazatelja likvidnosti.

Uz redovitu mjesečnu izradu šestomjesečnih planova likvidnosti uspostavljena je i izrada tjednih projekcija likvidnosne usklađenosti prema preostalom roku (regulatorni zahtjev).

Početak zadnjeg kvartala 2008. godine uspostavljen je tim za nadzor likvidnosti na zahtjev grupacije – “Liquidity Alert Task Force” koji dostavlja informacije u odjel Upravljanja Aktivom i Pasivom u Bank Austria.

Cilj je bio uspostava tima za monitoring i proces dnevnog izvještavanja o stanju likvidnosti. Nakon što je ocijenjeno da je val odljeva depozita zaustavljen, zahtjev o dnevnom izvještavanju je izmijenjen u pogledu učestalosti izvještavanja koja je prolongirana na tjedno.

Banka je unatoč smanjenju depozita cijelo vrijeme imala zadovoljavajuću likvidnost, znatno iznad limita propisanih od strane

lokalnog regulatora.

Banka i dalje nastavlja s praksom upravljanja likvidnošću na način da raspolaže dnevnim informacijama o svim promjenama koje izravno utječu na likvidnost, odlučuje o istim u okvirima optimalne likvidnosti, te izrađuje projekcije likvidnosti prema lokalnoj regulativi.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

2. Utjecaj financijske krize (nastavak)

Utjecaj na kreditni rizik

Banka je u 2008. godini zadržala svoju konzervativnu i opreznu politiku odobravanja kreditnih aranžmana, unatoč razodblju integracije banaka članica Grupe UniCredit u BiH. Dugogodišnje iskustvo, trening i edukacija zaposlenika s ciljem postizanja izvrsnosti u kreditnom poslovanju, utjecali su direktno na kontinuirano smanjenje udjela neprihodujućeg portfelja plasmana u ukupnim plasmanima, a indirektno minimiziraju prelijevajuće efekte financijske krize sa svjetskih tržišta na Bosnu i Hercegovinu, koji su nastali u zadnjem kvartalu 2008. godine.

Iako utjecaj financijske krize nije moguće u potpunosti predvidjeti ili zaštititi se od iste, Banka je, ipak poduzela niz pojačanih aktivnosti u smjeru praćenja kvalitete postojećeg portfelja Banke kako pravnih tako i fizičkih osoba, čime upravljanje i nadzor nad rizicima postaje i dio svakodnevnih zadataka voditelja poslovnog odnosa, uz kontinuiranu aktivnu ulogu specijalista za monitoring, restrukturiranje i praćenje kvalitete portfelja plasmana.

Jedna od takvih mjera je i tzv. Program provjere likvidnosti kojim se s jedne strane, povećava fokus na kontrolu rizika, a s druge strane se iskorištava prilika jačanja poslovnih veza s klijentom u vremenu zahtjevnih tržišnih kretanja i nestabilnog poslovanja. U prvoj fazi u program je bilo uključeno 50 klijenata pravnih osoba prema kojima je Banke najviše izložena, s ciljem praćenja klijentove likvidnosti radi pravovremene zajedničke reakcije na eventualni problem s istom, te istovremene prilike za generiranjem novog oblika poslovanja u ovakvim tržišnim uvjetima.

Banka, također pojačava redoviti tzv. monitoring proces koji podrazumijeva kontrolu kreditnog portfelja klijenata pravnih osoba koji pokazuju prve znakove upozoravajućih faktora u poslovanju, te se nalaze na tzv. Watch listi.

Pored toga, Banka nastavlja sa svojim redovitim pregledom svakog pojedinog klijenta pravne osobe, minimalno jednom godišnje, prilikom čega temeljem njegovih financijskih izvješća ocjenjuje bonitet klijenta, dodjeljuje mu interni rejting, te analizira trenutni status odobrene transakcije.

U portfelju klijenata fizičkih osoba, Banka koristi širok spektar organizacije i alata koje podrazumijevaju dnevno praćenje dospjelih potraživanja i pravovremenu reakciju radi sprečavanja njihovog even-

tualnog daljnjeg pogoršavanja. Obzirom kako gospodarstvo u Bosni i Hercegovini neće ostati pošteđeno negativnih posljedica recesije na svjetskom tržištu, Banka aktivno prati poslovanje najvećih pravnih osoba koji su poslodavci naših individualnih klijenata i od čije likvidnosti u velikoj mjeri ovisi i kvaliteta tog dijela portfelja fizičkih osoba.

Postojeća politika instrumenata osiguranja tražbina Banke je ocjenjena kao restriktivna i konzervativna, međutim upravo takva politika se pokazala kao optimalna zaštita Banke.

Banka svojom politikom za manje izloženosti definira obvezne instrumente osiguranja, obično nematerijalne prirode, a za veće izloženosti i dulje razdoblje otplate u pravilu ugovara materijalno vrijedne instrumente osiguranja.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

2. Utjecaj financijske krize (nastavak)

Utjecaj na kreditni rizik (nastavak)

Kako je pravilo da uslijed nastanka recesije, tržište nekretnina zajedno sa burzovnim poslovanjem prvo osjeti oscilacije, tako se dešava i u Bosni i Hercegovini.

Budući da Banka ima vrlo mali dio plasmana baziran na vlasničkim udjelima kao instrumentom osiguranja, a uopće nema u svojoj ponudi tzv. margin call plasmane, portfelj plasmana nije podložan utjecaju kretanja burzovnih indeksa u BiH.

Situacija s tržišnom vrijednosti nekretnina uzetih pod hipoteku je kompliciranija, s obzirom na trend pada cijene nekretnina na cijelom tržištu. Međutim, Banka se još uvijek nalazi u dobroj situaciji s obzirom na konzervativnost u procjeni nekretnina koju je imala u prošlosti. Banka se većinom služi uslugama agencije za nekretnine ZANE BH d.d, koja je članica Grupe Zagrebačke banke, za potrebe procjene vrijednosti, a čija je bitna karakteristika konzervativni pristup procjeni nekretnina. Banka smatra kako, u današnjim uvjetima, procjena do danas založenih nekretnina za potraživanja Banke, ne može značajno odstupati od trenutne tržišne vrijednosti iste. Kao dodatni instrument zaštite Banka svojim politikama propisuje da se svake 3 godine vrši ponovni uvid u status založene nekretnine.

Značajno je istaći kako su klijenti dosadašnje konzervativnije standarde poslovanja prepoznali kao pozitivne znakove poslovanja Banke, jer su u tome vidjeli realnu osnovu za nastavak stabilnosti i sigurnosti poslovanja Banke. Također, uslijed usložnjavanja gospodarske situacije u svijetu i BiH, Banka nije imala potrebu za značajnim pooštavanjem kriterija u odobravanju plasmana, tako da dugogodišnji klijenti naše Banke nisu osjetili veliku razliku u odnosu na poslovanje Banke u prethodnim godinama.

Utjecaj na tržišni rizik

U pogledu poslovanja sa financijskim institucijama, odgovor na novonastalu globalnu financijsku krizu, čiji su se efekti počeli odražavati i na bankarski sektor Bosne i Hercegovine u drugoj polovini 2008. godine, u UniCredit Bank d.d. je organiziran u nekoliko stadija. Prve mjere su poduzete na zahtjev grupe Bank Austria krajem trećeg kvartala 2008. godine, tako što je uvedeno dnevno praćenje i izvještavanje o poslovnim transakcijama s klijentima - bankama koji su bili prepoznati kao rizični za poslovanje. Dnevno su dostavljane informacije o izmjenama, kriznim situacijama za specifične financijske institucije i rizične zemlje i eventualni prijedlozi mjera koje je trebalo poduzimati na nivou grupe. Ovakva praksa se odvija u kontinuitetu.

U istom razdoblju, na nivou svih članica, uključujući i UniCredit Bank d.d, uspostavljen je "Banks and Financial Institutions task force", sa ciljem osiguranja efikasnije komunikacije od strane grupacije prema članicama grupacije. Način komunikacije je vremenom prerastao u redovno izvještavanje i analizu pozicija klijenata – banaka koje je grupa ocijenila kao rizične za poslovanje (15-og i 30-og u mjesecu). U istom razdoblju, krajem trećeg kvartala, godine 2008. u nadležnosti operacija na nivou grupacije Bank Austria uspostavljen je protokol za sigurno poravnanje kroz analizu tzv. „FI / Banks – Radar Screen“, sa ciljem definiranja procesa za utvrđivanje koje se financijske institucije uzimaju u obzir za stalni nadzor i primjenu sigurnog protokola poravnanja za te institucije. Isti dokument je iskorišten za interno definiranje klijenata - banaka sa kojima UniCredit Bank d.d. obavlja poslovne transakcije neovisno od poravnanja.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Pregled osnovnih računovodstvenih politika

Slijedi prikaz osnovnih računovodstvenih politika primjenjivanih u pripremi financijskih izvješća. Ove računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane za sve godine uključene u ova izvješća, osim tamo gdje je drugačije navedeno.

(a) Osnova za sastavljanje - računovodstvena metoda

Prema Zakonu o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine, poslovne knjige se vode i financijski izvještaji sastavljaju sukladno računovodstvenim standardima koji su u procesu usklađivanja sa Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) i sukladno regulativi Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (FBA).

Financijski izvještaji su sastavljeni prema konceptu historijskog troška, osim za revalorizaciju građevinskih objekata i vrijednosnih papira namijenjenih trgovanju po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Prema Zakonu o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH broj 32/05) u Federaciji Bosne i Hercegovine primjenjuju se Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (MSFI) koji su prevedeni na hrvatski jezik od strane ovlaštenog računovodstvenog tijela.

Banka primjenjuje sve MSFI sa dopunama i tumačenjima standarda koji su objavljeni od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC) i Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), te prevedeni na hrvatski jezik u Federaciji Bosne i Hercegovine na dan 31. prosinac 2005. godine.

Izuzev navedenih standarda, financijski izvještaji Banke na dan 31. prosinca 2008. i 2007. godine su sastavljeni sukladno Zakonu o bankama ("Službeni glasnik FBiH" broj 33/98, 32/00, 48/01, 41/02, 58/02, 28/03 i 19/03) i regulativom Agencije za bankarstvo (FBA), koja u određenim slučajevima nije sukladna MSFI.

Najznačajnija odstupanja od MSFI obuhvaćaju:

- Banka ne ispunjava sve uvjete primjene MRS 39 kod utvrđivanja rezerviranja za potencijalne gubitke po kreditima i ostalim financijskim sredstvima, a koji se utvrđuju sukladno važećim Zakonom o bankama i regulativom Agencije za bankarstvo (bilješka 4);
- Sukladno regulativi Agencije za bankarstvo, Banka obračunava rezerviranja na stavke rizične vanbilančne aktive, bez obzira što ne postoje indikatori umanjenja vrijednosti (bilješka 4);
- Bilanca stanja i račun dobiti i gubitka nisu u potpunosti usuglašeni sa zahtjevima MRS 1 s obzirom da je prezentacija prilagođena važećem kontnom planu Federacije Bosne i Hercegovine;

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

a) Osnova za sastavljanje - računovodstvena metoda (nastavak)

Obračunata kamata i dospjela kamata su prikazani u okviru 'Obračunata kamata i ostala aktiva' (bilješka 19) i 'Obračunata kamata i ostale obveze' (bilješka 26) sukladno važećem kontnom planu.

MSFI 7 – Financijski instrumenti: objavljivanje, odnosi se na dodatna objavljivanja za poboljšanje informacija o financijskim instrumentima. Zahtijeva da se izvrši prikazivanje kvalitativnih i kvantitativnih informacija o izloženosti riziku nastale zbog financijskog instrumenta, uključujući minimalno prikazivanje o kreditnom riziku, riziku likvidnosti i tržišnim rizicima, uključujući analize osjetljivosti na tržišni rizik. Zamjenjuje MRS 30 „Prikazivanje u financijskim izvještajima banaka i drugih financijskih institucija“ i zahtjeve koji se odnose na objavljivanje po MRS 32 „Financijski instrumenti: objavljivanje i prezentiranje“.

Financijski izvještaji Banke iskazani su u tisućama konvertibilnih maraka (BAM '000).

Banka nije primijenila standarde, dopune i tumačenja koji još nisu stupili na snagu, a nisu relevantni za njeno poslovanje: MSFI 6, MSFI 8, MRS 1 (Izmijenjen), MRS 23 (Izmijenjen), MRS 27 (Izmijenjen), MSFI 3 (Izmijenjen), IFRIC 4, IFRIC 5, IFRIC 6, IFRIC 7, IFRIC 8, IFRIC 9, IFRIC 10, IFRIC 11, IFRIC 12 IFRIC 13, IFRIC 14.

Uprava smatra da ovi standardi, dopune i tumačenja neće imati efekta na financijska izvješća.

Banka nije primijenila standarde, dopune i tumačenja koji su stupila na snagu od ili nakon 1. siječnja 2009. godine.

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno MSFI zahtijeva korištenje određenih kritičnih računovodstvenih procjena. Također zahtijeva od Uprave da koristi prosudbe prilikom primjene računovodstvenih politika Banke. Oblasti koje obuhvaćaju veći stupanj rasuđivanja ili kompleksnosti i oblasti kod kojih su pretpostavke i procjene značajne za financijske izvještaje su prikazane u bilješci 4.

(b) Funkcionalna valuta i valuta prezentiranja

Financijska izvješća prezentirana su u konvertibilnim markama ("KM") koja je funkcionalna valuta. Vrijednosti su zaokružene na najbližu tisuću (ako drugačije nije navedeno).

Centralna Banka Bosne i Hercegovine („CBBiH“) provodi politiku tečaja na principu valutnog odbora („currency board“) prema kojem je KM vezana za EUR u odnosu 1 EUR : 1,95583 KM, koji je korišten kroz 2008. i 2007. godinu.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

(c) Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u računu dobiti i gubitka za obračunsko razdoblje na koje se odnose, uzimajući u obzir procijenjeni efektivni prinos na imovinu ili obveze odnosno primjenjivu varijabilnu stopu, osim za kamate na neprihodujuću aktivu, koja je suspendirana i priznaje se kada je naplaćena. Prihodi i rashodi od kamata uključuju amortizaciju svakog diskonta ili premije ili drugih razlika između inicijalne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog financijskog instrumenta i iznosa po dospijeću, uz primjenu efektivne kamatne stope. Naknade za odobravanje kredita uključene su u procjenu efektivne kamate.

(d) Prihodi od naknada i provizija

Prihodi od naknada i provizija sastoje se uglavnom od naknada za garancije, akreditive, domaća i međunarodna plaćanja, kartično poslovanje i ostale usluge koje pruža Banka te se priznaju u računu dobiti i gubitka po obavljanju pojedine usluge.

(e) Strane valute

Transakcije u stranim valutama pretvorene su u KM po tečaju važećem na dan transakcije. Monetarna aktiva i obveze izražene u stranim valutama na dan bilance pretvorene su u KM prema tečaju važećem na taj dan. Tako nastale tečajne razlike priznaju se u računu dobiti i gubitka, osim u slučaju tečajnih razlika na nemonetarnu financijsku imovinu raspoloživu za prodaju, koje su priznate u kapitalu.

(f) Financijski instrumenti

Klasifikacija

Banka klasificira svoje financijske instrumente u sljedeće kategorije: zajmovi i potraživanja, financijska imovina raspoloživa za prodaju i ostale financijske obveze. Uprava određuje klasifikaciju financijskih instrumenata nakon početnog priznavanja i revalorizira tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

Zajmovi i potraživanja su nederivativna financijska imovina sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Ista nastaje kad Banka daje novac dužniku bez namjere trgovanja potraživanjima. Zajmovi i potraživanja uključuju zajmove i potraživanja od banaka i komitenata.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju obuhvaća nederivativnu financijsku imovinu koja se definira kao raspoloživa za prodaju ili nije definirana u neku drugu kategoriju. Financijska imovina definirana kao raspoloživa za prodaju se namjerava držati neodređeno vrijeme, ali može biti prodana kao odgovor na potrebe za likvidnošću ili promjenu u kamatnim stopama, promjenu u tečajevima ili cijenama vlasničkih vrijednosnica. Imovina raspoloživa za prodaju uključuje dužničke i vlasničke vrijednosnice.

Ostale financijske obveze uključuju tekuće i depozitne račune i uzete zajmove.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

(f) Financijski instrumenti (nastavak)

Priznavanje

Zajmovi i potraživanja i financijske obveze priznaju se kada su dani ili primljeni. Financijsku imovinu raspoloživu za prodaju Banka priznaje na datum trgovanja te imovine.

Vrednovanje

(a) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, zajmovi i potraživanja se vrednuju po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamate.

(b) Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Financijska imovina raspoloživa za prodaju se početno vrednuje po svojoj fer vrijednosti plus troškovi transakcije koji su direktno pripisivi nabavci ili izdavanju financijske imovine.

Nakon inicijalnog vrednovanja sva financijska imovina raspoloživa za prodaju iskazuje se prema fer vrijednosti. Iznimno, financijska imovina koja nema cijenu na aktivnom tržištu odnosno čija se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti vrednuje se po trošku nabave uvećanom za transakcijske troškove i umanjenom za trajna umanjena vrijednosti.

(c) Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze se početno vrednuju po svojoj fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, financijske obveze se vrednuju po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamate.

Priznavanje dobitaka i gubitaka od naknadnog vrednovanja financijskih instrumenata

Dobici i gubici koji nastaju iz promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju se priznaju direktno u rezerve za fer vrijednost u kapitalu, sve dok priznavanje ne prestane ili dok vrijednost ne bude umanjena, kada se kumulativni dobitak ili gubitak prethodno priznat u kapitalu prenosi u račun dobiti i gubitka. Kamata obračunata korištenjem metode efektivne kamate se priznaje u račun dobiti i gubitka. Tečajne razlike od vlasničkih instrumenata predstavljaju dio fer vrijednosti ovih instrumenata i priznaju se u kapitalu i rezervama. Dividende na vlasničke vrijednosne papire raspoložive za prodaju se priznaju u računu dobiti i gubitka u trenutku kada Banka ostvari pravo naplate.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

(f) Financijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Banka je dužna provjeriti sa svakim datumom bilance da li postoje objektivne naznake umanjenja vrijednosti financijske imovine. Ukoliko postoje takvi pokazatelji, procjenjuje se nadoknadiivi iznos. Zajmovi komitentima su prikazani neto od umanjenja vrijednosti kako bi odražavali njihovu procijenjenu nadoknadivu vrijednost. Posebne rezervacije za nenaplativost se formiraju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost zajmova komitentima čija je vrijednost identificirana kao umanjena temeljem redovnih preispitivanja stanja. Umanjenja vrijednosti se također formiraju za neidentificirane gubitke na portfolio osnovi. Povećanje rezervacija priznaje se u računu dobiti i gubitka.

Ukoliko je zajam nenaplativ, a sve pravne procedure su dovršene te je poznat konačni iznos gubitka, zajam se direktno otpisuje. Ako se u sljedećem razdoblju iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji, a umanjenje se direktno može povezati s događajem koji se dogodio nakon otpisa, otpisani iznos ili rezervacija se tada prihoduje u računu dobiti i gubitka.

Prestanak priznavanja

Banka prestaje priznavati financijsku imovinu kada izgubi kontrolu (u cijelosti ili djelomično) nad ugovornim pravima te financijske imovine. To nastaje u slučaju kada Banka to pravo realizira, napusti ga ili istekne. Banka prestaje priznavati financijske obveze samo kad prestanu postojati, tj. kad su ispunjene, otkazane ili zastarjele. Ukoliko se uvjeti financijske obveze promijene, Banka će prestati priznavati tu obvezu te će istovremeno priznati novu financijsku obvezu, sa novim uvjetima.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju isknižava su u trenutku kada Banka postane obvezna tu imovinu prodati, odnosno preneti drugom pravnom subjektu, dakle na dan ugovora, te uknjižuje potraživanje od kupca.

Dani zajmovi i potraživanja isknižavaju se iz knjiga na dan kada je Banka prenijela svoja prava.

(g) Ulaganja u pridružene pravne osobe

Ulaganja u pridružene pravne osobe se vrednuju po trošku ulaganja umanjenom za trajno umanjenje vrijednosti.

(h) Materijalna imovina

Materijalna imovina je izražena po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za amortizaciju ili za smanjenje vrijednosti. Naknadni troškovi se uključuju u knjigovodstvenu vrijednost sredstva ili se priznaju kao odvojeno sredstvo, u zavisnosti od toga šta je primjenjivo, samo kada postoji vjerovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrijednost može pouzdano utvrditi. Troškovi popravke i tekućeg održavanja terete račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su nastali.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

(h) Materijalna imovina (nastavak)

Amortizacija se obračunava na svu imovinu, osim zemljišta i imovine u pripremi, prema linearnoj metodi kako bi se otpisao trošak nabave imovine kroz njezin procijenjeni vijek trajanja. Sljedeće amortizacione stope se koriste:

	%	Vijek trajanja (godine)
Zgrade	2.0	50
Kompjuteri, ATM i EFT POS oprema	25.0 – 30.0	3.3 – 4
Namještaj i ostala oprema	10.0 – 20.0	5 – 10
Motorna vozila	20.0	5
Ostalo	12.3 – 20.0	5 – 8

(i) Nematerijalna imovina

Preostala vrijednost imovine i procijenjeni vijek trajanja pregledaju se na svaki datum bilance.

Dobici i gubici po osnovu rashodovanja sredstava utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju se u računu dobiti i gubitka u okviru operativnih troškova.

Nematerijalna imovina se vrednuje po trošku smanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti.

Nematerijalna imovina, osim imovine u pripremi, amortizira se linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka uporabe kako slijedi:

	%	Vijek trajanja (godine)
Software	20.0	5
Ulaganja u tuđu imovinu	20.0	5

Korisni vijek uporabe provjerava se i korigira, ukoliko je potrebno, na svaki datum bilance.

(j) Porez na dobit

Trošak poreza na dobit temelji se na oporezivoj dobiti za godinu te se sastoji od tekućeg poreza i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u računu dobiti i gubitka, izuzevši stavke koje su direktno priznate

u kapitalu i rezervama pri čemu se porez također priznaje u kapitalu i rezervama. Tekući porez predstavlja očekivani iznos poreza koji se plaća na oporezivi iznos dobiti za poslovnu godinu, sukladno poreznim stopama važećim na dan bilance, te svim korekcijama iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

(j) Porez na dobit (nastavak)

Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilančne obveze, pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza koje se koriste za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Iznos odgođene porezne imovine ili obveza, priznaje se koristeći poreznu stopu za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u razdoblju u kojem se očekuje realizacija ili namira knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a na osnovu poreznih stopa važećih na dan bilance.

Vrednovanje odgođene porezne obveze i imovine odražava porezne posljedice koje slijede iz načina na koji društvo očekuje, na datum bilance, naplatu ili namiru neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju te se klasificiraju kao dugoročna imovina i/ili obveze u bilanci. Odgođena porezna imovina priznaje se samo u visini u kojoj je vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica. Na svaki datum bilance, Banka ponovno procjenjuje nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu te knjigovodstvenu vrijednost priznate odgođene porezne imovine.

(k) Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nefinancijske imovine Banke provjerava se sa datumom bilance kako bi se utvrdilo da li postoje indikacije smanjenja vrijednosti imovine. Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Gubitak uslijed smanjenja vrijednosti priznaje se u svim slučajevima kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine veća od nadoknadivog iznosa. Gubitak uslijed smanjenja vrijednosti priznaje se u računu dobiti i gubitka.

Nadoknadiva vrijednost ostale imovine je vrijednost veća od njezine vrijednosti u uporabi i njezine fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. U procjenjivanju vrijednosti u uporabi, sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tijekova izračunava se uporabom diskontne stope prije oporezivanja koja reflektira procjenu vremenske vrijednosti novca na tržištu i rizik specifičan za tu imovinu. Za imovinu koja ne generira uglavnom neovisne novčane tijekove, njezina nadoknadiva vrijednost se određuje zajedno sa imovinom koja generira novčane tijekove, a uz koju se ta imovina vezuje.

Gubitak od smanjenja vrijednosti se smanjuje ukoliko je došlo do promjene u procjeni korištenoj za utvrđivanje nadoknadive vrijednosti. Gubitak od smanjenja vrijednosti se smanjuje najviše do iznosa knjigovodstvene vrijednosti imovine koja ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena, uzimajući u obzir amortizaciju, da nije došlo do smanjenja vrijednosti.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

(l) Rezerviranja

Rezerviranja za obveze i troškove održavaju se na razini za koju Uprava Banke smatra da su dostatne za podmirenje mogućih budućih gubitaka. Uprava utvrđuje dostatnost rezervacija na temelju uvida u pojedinačne stavke, trenutačnih gospodarstvenih okolnosti, karakteristika rizika različitih kategorija transakcija, kao i drugih relevantnih čimbenika. Rezerviranja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezerviranje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obveza više nije vjerojatan, rezerviranje se ukida.

(m) Dionički kapital

Dionički kapital i rezerve

Dionički kapital obuhvaća redovne (obične i prioritetne) dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti. Svaka dobit za godinu poslije raspodjele se prebacuje u rezerve.

Trezorske dionice

Kada Banka kupuje svoje dionice, plaćena naknada se oduzima od ukupnog dioničkog kapitala u obliku trezorskih dionica, dok one ne budu poništene. Kada se ovakve dionice naknadno prodaju ili se reizdaju, svaka primljena naknada se uključuje u dionički kapital.

Dividende

Dividende na redovne dionice i prioritetne dionice priznaju se kao obveza u razdoblju u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

(n) Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze

U okviru redovnog poslovanja Banka sklapa ugovore kojima preuzima izvanbilančne financijske obveze i koje vodi u izvanbilančnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvaćaju garancije, akreditive, neiskorištene okvirne kredite i limite po kreditnim karticama. Banka navedene preuzete financijske obveze iskazuje u bilanci ako i kad iste postanu plative.

(o) Sredstva u ime i za račun trećih osoba

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun pravnih osoba i građana. Navedena sredstva ne čine dio imovine Banke te su stoga isključena iz njezine bilance. Za pružene usluge Banka ostvaruje naknadu.

(p) Izvještavanje po segmentima

Poslovni segment predstavlja dio imovine i poslovnih aktivnosti koje obezbjeđuju proizvode ili usluge koje podliježu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim poslovnim segmentima. Geografski segment obezbjeđuje proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podliježu rizicima i koristima različitim od onih segmenta koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe

Banka procjenjuje i prosuđuje o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosudbe o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovito se vrednuju i temelje na povijesnom iskustvu i ostalim faktorima poput očekivanog tijeka budućih događaja koji se može realno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali unatoč tome neizbježno predstavljaju izvore neizvjesnosti. Procjena umanjenja vrijednosti kreditnog portfelja Banke, predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti procjene. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnih uskladbi knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u narednoj financijskoj godini, opisani su u nastavku. Značajne prosudbe učinjene u određivanju najprikladnije metodologije za procjenu fer vrijednosti financijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti, također su opisane u nastavku.

Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja

Banka prati kreditnu sposobnost svojih komitenata kontinuirano. Potreba za umanjenjem vrijednosti bilančne i izvanbilančne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se mjesečno. Gubici od umanjenja vrijednosti uglavnom su priznati u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost zajmova pravnim osobama i stanovništvu (kao što je sažeto u Bilješci 18), te kao rezervacije za obveze i troškove koje proizlaze iz izvanbilančne izloženosti komitentima, uglavnom u vidu garancija i akreditiva (sažeto u Bilješkama 12 i 28). Umanjenja vrijednosti se također razmatraju za kreditnu izloženost bankama te za ostalu imovinu koja se ne vodi po fer vrijednosti te gdje primarni rizik umanjenja nije kreditni rizik.

	Bilješke	2008. '000 KM	2007. '000 KM
Sažetak umanjenja vrijednosti za komitente			
Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova komitentima	18	210,584	134,924
Rezerviranje po izvanbilančnim rizicima	28	25,190	8,050
Ukupno		235,774	142,974

Financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku

Banka prvo procjenjuje postoji li objektivan dokaz umanjenja vrijednosti zasebno za imovinu koja je pojedinačno značajna (uglavnom izloženost prema pravnim osobama i stanovništvu iznad 20 tisuća KM) te zbirno za imovinu koja nije pojedinačno značajna (uglavnom izloženost stanovništvu do 20 tisuća KM). Međutim, imovina procijenjena zasebno kao neumanjena je tada uključena u grupu imovine sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika. Taj se portfelj tada razmatra zbirno radi umanjenja vrijednosti.

Banka procjenjuje umanjenja vrijednosti u slučajevima kada prosudi da vidljivi podaci ukazuju na vjerojatnost mjerljivog umanjenja budućih procijenjenih gotovinskih tijekova imovine ili portfelja imovine. Kao dokaz se uzima neredovitost otplate ili ostale indikacije financijskih poteškoća uzimatelja zajma te nepovoljne promjene u ekonomskim uvjetima u kojima zajmoprimci posluju ili u vrijednosti naplativosti osiguranja, kada se te promjene mogu povezati sa navedenim nepoštivanjem uvjeta.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja (nastavak)

Banka uzima u obzir zajednički učinak nekoliko događaja kada ocjenjuje umanjenje te koristi iskustvo u procjeni u slučajevima kada su razmotreni podaci potrebni za procjenu umanjenja ograničeni. U procjenjivanju umanjenja vrijednosti za stavke koje su pojedinačno ili zajednički ocjenjene kao umanjenje, Banka također uzima u obzir gubitak od umanjenja vrijednosti propisan od strane Bankarske agencije, koji se temelji na kašnjenju dospjelih iznosa.

Krajem godine, bruto vrijednost umanjenih zajmova i potraživanja te stope priznatih umanjenja, bili su kako slijedi:

	2008. i000 KM			2007. i000 KM		
	Pravne osobe	Stanovništvo	Ukupno	Pravne osobe	Stanovništvo	Ukupno
Bruto izloženost	125,695	52,091	177,286	92,069	24,666	116,735
Stopa umanjenja	94.59%	74.82%	88.79%	94.46%	77.84%	90.95%

Svako dodatno povećanje stope umanjenja za jedan postotni poen bruto neprihodujuće izloženosti koje su gore prikazane na dan 31. prosinca 2008. godine, imalo bi za posljedicu povećanje gubitka od umanjenja vrijednosti u iznosu od 1.773 tisuća KM.

Banka također priznaje gubitke od umanjenja vrijednosti na prihodujuće kredite sa kašnjenjem u otplati do 90 dana, po stopama od 5% do 15%, koje je propisala Bankarska agencija. Iznos umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2008. godine priznatog na prihodujuće kredite sa kašnjenjem u otplati do 90 dana, iznosio je 4.268 tisuća KM.

Pored zasebno identificiranih gubitaka za neprihodujuće kredite i gubitaka priznatih od umanjenja vrijednosti na prihodujuće kredite, kao što je objašnjeno u paragrafu iznad, Banka također nastoji priznati gubitke od umanjenja vrijednosti za koje se zna da postoje na datum bilance, a koji nisu bili zasebno identificirani. U procjeni neidentificiranih gubitaka koji postoje u portfeljima koji se zajednički ocjenjuju, Banka također uzima u obzir gubitak od umanjenja po stopi od 2%, propisanim od strane Bankarske agencije, koji se računa na svu kreditnu izloženosti, osim one koja se vodi po fer vrijednosti, uključujući izvanbilančne stavke (uključujući potencijalnu kreditnu i

kartičnu izloženost). Iznosi koji se procjenjuju na individualnoj osnovi su isključeni iz ove kalkulacije.

Iznos umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2008., procijenjen na osnovi portfelja iznosio je 54.284 tisuća KM relevantne bilančne i izvanbilančne izloženosti. Ukupan iznos tog umanjenja vrijednosti baziranog na portfelju iznosio je 2,44% zajmova komitentima te 1,97% bilančne i izvanbilančne izloženosti kreditnom riziku komitenata, u oba slučaja neto od iznosa individualno procijenjenih kao umanjenih.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

Fer vrijednost trezorskih zapisa

Banka određuje fer vrijednost trezorskih zapisa primjenom internog modela koji uključuje preostalo razdoblje do dospijeca i zadnje raspoložive aukcijske cijene sličnih instrumenata. Trezorski zapisi

klasificirani su kao financijska imovina raspoloživa za prodaju. Na dan 31. prosinca 2008. godine Banka je držala trezorske zapise koje izdaje Republika Hrvatska u iznosu od 4.735 tisuća KM.

5. Izvještavanje po segmentima

Kategorije korištene u bilješkama segmenata su :

- "Fizičke osobe" segment uključuje podatke o stanovništvu i malom poduzetništvu;
- "Pravne osobe" segment uključuje ostale pravne osobe;
- segment "Investicijskog bankarstva" („IB“) uključuje podatke Financijskih tržišta ("MIB") i Upravljanja Aktivom i Pasivom (ALM) i
- segment "Ostalo"

Bilanca stanja po segmentima					
31. PROSINCA 2008	Fizičke osobe	Pravne osobe	IB	Ostalo	Ukupno
Aktiva	1,380,209	760,410	924,128	230,113	3,294,860
Pridružene pravne osobe i ostali vlasnički	-	-	-	4,233	4,233
Pretplaćeni porez na dobit	-	-	-	1,790	1,790
Ukupna aktiva	1,380,209	760,410	924,128	236,136	3,300,883
Obveze	1,270,533	803,871	680,929	207,416	2,962,749
Odgodena porezna obveza	-	-	-	5	5
Ukupno obveze	1,270,533	803,871	680,929	207,421	2,962,754
31. PROSINCA 2007	Fizi~ke osobe	Pravne osobe	IB	Ostalo	Ukupno
Aktiva	863,412	341,112	808,599	136,850	2,149,973
Pridružene pravne osobe i ostali vlasnički	-	-	-	1,787	1,787
Pretplaćeni porez na dobit	-	-	-	7,110	7,110
Ukupna aktiva	863,412	341,112	808,599	145,747	2,158,870
Obveze	1,055,247	467,410	389,277	69,252	1,981,186
Odgodena porezna obveza	-	-	-	15	15
UKUPNO OBEVEZE	1,055,247	467,410	389,277	69,267	1,981,201

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

5. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Račun dobiti i gubitka po segmentima					
31. prosinac 2008	Fizičke osobe	Pravne osobe	IB	Ostalo	Ukupno
Neto kamatni i sličan prihod	71,634	27,050	14,137	2,608	115,429
Neto prihod od naknada i provizija	31,000	15,289	(1,262)	-	45,027
Prihod od dividende	-	21	-	-	21
Neto prihod ili rashod po financijskim instrumentima po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i FX trgovanje	5,215	2,363	1,478	(121)	8,935
Neto prihod i rashod od vrijednosnica	-	-	-	6,488	6,488
Ostali operativni prihodi	1,561	819	71	46	2,497
Neto prihodi od poslovanja i ostali prihod	6,776	3,203	1,549	6,413	17,941
Operativni prihod	109,410	45,542	14,424	9,021	178,397
Operativni troškovi	(90,202)	(26,156)	(1,291)	(7,231)	(124,880)
Rezerviranja za potencijalne gubitke	(8,318)	(4,128)	-	(2,559)	(15,005)
Segment rezultat	10,890	15,258	13,133	(769)	38,512
Trošak poreza na dobit	-	-	-	(7,708)	(7,708)
Dobit razdoblja	10,890	15,258	13,133	(8,477)	30,804
31. prosinac 2007	Fizičke osobe	Pravne osobe	IB	Ostalo	Ukupno
Neto kamatni i sličan prihod	52,728	16,147	8,630	296	77,801
Neto prihod od naknada i provizija	21,790	10,226	(345)	(146)	31,525
Prihod od dividende	-	2	-	-	2
Neto prihod ili rashod po financijskim instrumentima po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i FX trgovanje	4,721	1,512	(125)	43	6,151
Ostali operativni prihodi	1,418	618	-	829	2,865
Neto prihodi od poslovanja i ostali prihod	6,139	2,132	(125)	872	9,018
Operativni prihod	80,657	28,505	8,160	1,022	118,344
Operativni troškovi	(41,961)	(8,713)	(1,058)	(22,841)	(74,573)
Rezerviranja za potencijalne gubitke	(980)	(1,624)	-	(6,378)	(8,982)
Segment rezultat	37,716	18,168	7,102	(28,197)	34,789
Trošak poreza na dobit	-	-	-	(5,041)	(5,041)
Dobit razdoblja	37,716	18,168	7,102	(33,238)	29,748

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

6. Prihod od kamata

(a) Raščlanjivanje po izvorima

Ukupan prihod od kamata potječe iz sljedećih izvora:		
	2008.	2007.
	'000 KM	'000 KM
Građani	104,378	69,397
Poduzeća	55,826	30,662
Banke i druge financijske institucije	26,688	22,837
Država i javni sektor	4,579	2,916
	191,471	125,812

U stavku prihod od kamata od banaka i drugih financijskih institucija uključuju se i prihodi po osnovi kamata na obveznu pričuvu kod Centralne banke BiH.

(b) Raščlanjivanje po poslovima

Prihodi od kamata raščlanjuju se po bankarskim poslovima kako slijedi:		
	2008.	2007.
	'000 KM	'000 KM
Zajmovi komitentima	164,542	102,739
Plasmani i zajmovi drugim bankama	14,320	11,969
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH	11,288	10,868
IRS poslovi	1,080	-
Dužničke vrijednosnice i trezorski zapisi	241	236
	191,471	125,812

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

7. Rashod od kamata

(a) Raščlanjivanje po primateljima

Ukupan rashod od kamata raščlanjuje se po primateljima kako slijedi:		
	2008.	2007.
	'000 KM	'000 KM
Banke i druge financijske institucije	36,212	17,899
Građani	23,294	18,551
Država i javni sektor	8,453	4,722
Poduzeća	8,083	6,705
Ostale organizacije	-	134
	76,042	48,011

(b) Raščlanjivanje po poslovima

Ukupan rashod od kamata raščlanjuje se po bankarskim poslovima kako slijedi:		
	2008.	2007.
	'000 KM	'000 KM
Tekući računi i depoziti stanovništva	23,177	18,551
Uzeti zajmovi	19,416	11,312
Ostali tekući računi i depoziti poduzeća	16,516	10,983
Tekući računi i depoziti banaka	14,900	6,585
Dužnički vrijednosni papiri (Obveznice)	1,373	-
IRS poslovi	522	-
Ostalo	138	580
	76,042	48,011

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

8. Prihodi od naknada i provizija

	2008.	2007.
	'000 KM	'000 KM
Naknade po kartičnom poslovanju	18,718	12,265
Naknade po poslovima domaćeg platnog prometa	11,317	4,477
Naknade po poslovima inozemnog platnog prometa	7,664	6,607
Naknade po poslovima izdavanja akreditiva i garancija	4,957	3,331
Naknade po ostalim poslovima	4,655	5,933
	47,311	32,613

9. Rashod od naknada i provizija

	2008.	2007.
	'000 KM	'000 KM
Naknade po poslovima inozemnog platnog prometa	1,408	268
Naknade po poslovima domaćeg platnog prometa	57	304
Naknade po ostalim poslovima	819	516
	2,284	1,088

10. Ostali prihodi iz poslovanja

	2008.	2007.
	'000 KM	'000 KM
Dobitak od tečajnih razlika nastalih kupoprodajom deviza	9,527	6,151
Neto dobitak od trgovanja financijskim instrumentima raspoloživim za prodaju	6,488	-
Prihodi po osnovu naplaćenih troškova od komitenata	231	182
Prihod od zakupnina	79	196
Prihod od dividendi	21	-
Ostali prihodi	1,595	2,677
	17,941	9,206

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

11. Troškovi poslovanja

	2008.	2007.
	'000 KM	'000 KM
Ostali administrativni troškovi i troškovi marketinga	51,556	26,782
Troškovi osoblja	50,958	34,341
Amortizacija	15,488	7,703
Troškovi osiguranja depozita	5,344	3,496
Državni doprinosi (izuzimajući one koje se odnose na osoblje)	1,062	1,475
Neto gubitak revalorizacija monetarne aktive i pasive	-	23
Ostali troškovi	472	941
	124,880	74,761

Troškovi osoblja uključuju i :

- 8.661 tisuća KM doprinosa plaćenih na i iz plaće u državne zavode za mirovinsko osiguranje (2007: 5.187 tisuća KM);
- 1.766 tisuća KM plaćenih naknada članovima Uprave i ostalim ključnim članovima posloводства Banke (2007: 1.264 tisuća KM);
- 4.594 tisuća KM bonusa i nagradne plaće (2007: 3.236 tisuća KM);
- 638 tisuća KM rezervacija troškova za dugoročni plan nagrađivanja menadžmenta (2007: 638 tisuća KM).

12. Ostala rezerviranja

Terećenje rezerviranja u računu dobiti i gubitka, osim rezerviranja po zajmovima komitentima, analizirano je kako slijedi:		
	2008.	2007.
	'000 KM	'000 KM
Garancije i akreditivi	1,019	1,805
Troškovi po sudskim postupcima	759	6,419
Ostala aktiva	(3,035)	(41)
	(1,257)	8,183

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

13. Porez na dobit

Porez na dobit priznat u računu dobiti i gubitka sadrži samo tekući porez. Odgođeni porez priznat je samo u kapitalu.

(a) Troškovi poreza na dobit priznati u računu dobiti i gubitka

	2008.	2007.
	'000 KM	'000 KM
Dobit prije poreza	38,512	34,789
Porezno nepriznati troškovi	38,967	8,947
Isključeni prihodi, koji nisu bili priznati kao trošak prethodne godine	(401)	-
Porezna osnovica	77,078	43,736
Porez na dobit 10% (2007: 30%)	7,708	13,121
Ulaganje oporezive dobiti u investicije	-	(8,727)
Podcijenjeni porezni trošak prijašnjih razdoblja	-	647
Porez na dobit za godinu	7,708	5,041

(B) Usklada poreza na dobit

	2008.	2007.
	'000 KM	'000 KM
Dobit prije poreza	38,512	34,789
Porez obračunat po stopi od 10% (2007.: 30%)	3,851	10,437
Porezno nepriznati troškovi	856	2,246
Porezno nepriznate rezerviranje	3,041	438
Ulaganje oporezive dobiti u investicije	-	(8,727)
Isključeni prihodi, koji nisu bili priznati kao trošak prethodne godine	(40)	-
Podcijenjeni porezni trošak prijašnjih razdoblja	-	647
Trošak poreza na dobit	7,708	5,041
Prosječna efektivna stopa poreza na dobit	20%	14.5%

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

14. Gotovinske rezerve

	2008.	2007.
	'000 KM	'000 KM
Novac u blagajni	98,372	59,003
Instrumenti u postupku naplate	132	277
Tekući računi kod drugih banaka	40,812	28,068
Žiro račun kod Centralne banke BiH	161,287	236,873
	300,603	324,221

15. Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH

Obvezna pričuva predstavlja iznos koji obvezno mora biti deponiran kod Centralne banke BiH. Od 1. siječnja 2008. obvezna pričuva je predstavljala 18% prosječnih desetodnevnih oročenih depozita, depozita po viđenju i pozajmljenih sredstava, bez obzira u kojoj se valuti sredstva iskazuju a od 1. studenog 2008. je promijenjena na 14%.

16. Plasmani i zajmovi drugim bankama

	2008.	2007.
	'000 KM	'000 KM
Plasmani drugim bankama	327,147	263,160
	327,147	263,160
Rezerviranja	(441)	(445)
	326,706	262,715

Plasmani drugim bankama na dan 31. prosinca 2008. uključuju i 4.188 tisuća KM plasiranih kao osiguranje za obveze Banke prema Visa i MasterCard vezano za obveze po kreditnim karticama (2007: 3.626 tisuća KM).

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

16. Plasmani i zajmovi drugim bankama (nastavak)

Kretanja rezerviranja:		
	2008.	2007.
	'000 KM	'000 KM
Stanje na dan 1. siječnja	445	2.033
Neto rashod u računu dobiti i gubitka	(4)	-
Otpisi	-	(1.588)
Stanje na dan 31. prosinca	441	445

17. Dužničke vrijednosnice

Dužničke vrijednosnice u iznosu od 4.735 tisuća KM (31. prosinac 2007: 4.540 tisuća KM) odnose se na trezorske zapise Republike Hrvatske i klasificirane su kao financijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

18. Zajmovi komitentima

(a) Raščlanjivanje po poslovima

	2008.	2007.
	'000 KM	'000 KM
Poduzeća		
u KM i valutna klauzula	974,420	495,650
u stranoj valuti	112,936	65,892
UKUPNO PODUZEĆA	1,087,356	561,542
Rezerviranja	(144,707)	(98,998)
NETO PODUZEĆA	942,649	462,544
Građani		
KM i valutna klauzula	1,262,387	770,004
strana valuta	1,460	7,902
UKUPNO GRAĐANI	1,263,847	777,906
Rezerviranja	(65,877)	(35,926)
NETO GRAĐANI	1,197,970	741,980
UKUPNO ZAJMOVI	2,351,203	1,339,448
Rezerviranja	(210,584)	(134,924)
NETO KREDITI	2,140,619	1,204,524
POSTOTNI UDIO REZERVIRANJA U BRUTO ZAJMOVIMA KOMITENTIMA	8.96%	10.07%

U zajmovima građana uključeno je 1.161.051 tisuća KM kredita (2007: 722.818 tisuća KM), a u zajmovima pravnim osobama 555.372 tisuća KM kredita uz valutnu klauzulu vezanu za tečaj EUR-a, određenu prema originalnoj isplati (2007: 307.974 tisuće KM).

Otplata glavnice i kamate iskazuje se prema EUR-skoj protuvrijednosti, a plaćanje se obavlja u KM prema tečaju na dan plaćanja.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

18. Zajmovi komitentima (nastavak)

(b) Rezerviranja za sumnjiva i sporna potraživanja

Rezerviranja za sumnjiva i sporna potraživanja objavljena u računu dobiti i gubitka rezultat su sljedećih kretanja u rezerviranjima za sumnjiva i sporna potraživanja po zajmovima komitentima te po plasmanima i zajmovima bankama:

	Fizičke osobe	Pravne osobe	Ukupno
	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Stanje na da 1. siječnja 2008.	35,926	98,998	134,924
Neto rashod u računu dobiti i gubitka	8,935	7,331	16,266
Preuzeto po pripajanju HVB CPB na dan 29. veljače 2008.	20,350	43,520	63,870
Prenosi u/iz ostale aktive i naknada na kredite	734	-	734
Otpisi	(68)	(5,100)	(5,168)
Tečajne razlike	-	(42)	(42)
STANJE NA DA 31. PROSINCA 2008.	65,877	144,707	210,584
Stanje na da 1. siječnja 2007.	33,789	106,345	140,134
Neto rashod u računu dobiti i gubitka	2,439	(1,639)	800
Otpisi	(330)	(5,681)	(6,011)
Tečajne razlike	28	(27)	1
STANJE NA DA 31. PROSINCA 2007.	35,926	98,998	134,924

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

18. Zajmovi komitentima (nastavak)

c) Koncentracija kreditnog rizika po industrijskim granama

Kreditni portfelj Banke na dan 31. prosinca 2008. neto od rezervacija analiziran je prema industriji u sljedećoj tablici:

	2008.	2007.
	'000 KM	'000 KM
Drvena i papirna industrija	71,595	30,946
Prehrambena industrija	71,464	8,364
Metalna i strojarstva industrija	43,310	20,821
Industrija električne energije, plina i vode	22,979	10,575
Električna i optička industrija	20,649	13,573
Kemijska industrija	19,527	19,251
Tekstilna i kožna industrija	12,570	4,924
Duhanska industrija	81	854
Ostala industrija	32,753	2,160
Ukupno industrija	294,928	111,468
Trgovina na malo i veliko	343,228	193,744
Građevinarstvo	107,045	34,058
Financijsko posredništvo	49,604	44,558
Transport i komunikacije	46,131	18,309
Turizam	32,195	5,799
Stambene usluge	17,726	16,050
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	15,260	7,527
Središnja i lokalna vlada i obrana	10,697	12,546
Školstvo i ostale javne usluge	1,463	12,225
Zdravstvo i socijalni rad	1,098	570
Ostalo	23,274	5,690
Ukupno zajmovi poduzeća	942,649	462,544
Stambeni krediti	334,253	234,208
Ostalo krediti građanima	863,717	507,772
Ukupno zajmovi građana	1,197,970	741,980
Ukupno zajmovi	2,140,619	1,204,524

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

19. Obračunata kamata i ostala aktiva

	2008.	2007.
	'000 KM	'000 KM
Potraživanja po osnovu kartičnog poslovanja	19,545	19,397
Obračunata nedospjela kamata	10,286	384
Obračunata dospjela kamata	4,831	6,811
Obračunata naknada	677	526
Ostala aktiva	17,891	12,439
Rezerviranja	(5,986)	(10,202)
	47,244	29,355

Kretanje rezerviranja:

	2008.	2007.
	'000 KM	'000 KM
Stanje na dan 1. siječnja	10,202	14,590
Preuzeto po pripajanju HVB CPB na dan 29. veljače 2008.	2,403	-
Neto rashod u računu dobiti i gubitka	(3,035)	(41)
Prijenos sa ostale aktive na kredite	(57)	-
Otpisi	(3,531)	(4,347)
Tečajne razlike	4	
Stanje na dan 31. prosinca	5,986	10,202

20. Pridružene pravne osobe i ostali vlasnički udjeli

	2008	2007
	'000 BAM	'000 BAM
Pridružene pravne osobe	1,787	1,787
Ostale vlasničke vrijednosnice	2,446	238
	4,233	2,025

Pridružene pravne osobe predstavljaju ulaganja Banka u UPI poslovne sisteme d.d. Na dan 31. prosinca 2008. godine Banka je imala 48,8% udjela u kapitalu UPI poslovnih sistema d.d. (2007: 48,8%). Ostale vlasničke vrijednosnice klasificirane su kao raspoložive za prodaju.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

21. Materijalna imovina

	Zgrade i zemljišta	Računala, oprema i motorna vozila	Sredstva u pripremi	Ukupno
2008	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Trošak nabave ili procijenjena vrijednost				
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	21,377	44,635	2,461	68,473
HVB CPB na dan 29. veljače 2008	6,060	13,958	261	20,279
Povećanja	-	-	17,126	17,126
Prijenos	614	9,907	(10,521)	-
Prodaja i otpisi	(7)	(2,037)	-	(2,044)
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	28,044	66,463	9,327	103,834
Amortizacija				
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	4,327	28,223	-	32,550
HVB CPB na dan 29. veljače 2008	1,637	7,637	-	9,274
Trošak amortizacije za godinu	548	7,862	-	8,410
Prodaja i otpisi	-	(1,599)	-	(1,599)
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	6,512	42,123	-	48,635
Neto knjigovodstvena evidencija				
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	21,532	24,340	9,327	55,199
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	17,050	16,412	2,461	35,923

Sredstva u pripremi na kraju godine u cijelosti se odnose na opremu i motorna vozila koja još nisu stavljena u uporabu.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

21. Materijalna imovina (nastavak)

	Zgrade i zemljišta	Računala, oprema i motorna vozila	Sredstva u pripremi	Ukupno
2007	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Trošak nabave ili procijenjena vrijednost				
Stanje na dan 1. siječanj	20,613	38,610	533	59,756
Povećanja	-	-	10,323	10,323
Prijenos	934	7,461	(8,395)	-
Prodaja i otpisi	(170)	(1,436)	-	(1,606)
Stanje na dan 31. prosinca	21,377	44,635	2,461	68,473
Amortizacija				
Stanje na dan 1. siječanj	3,968	24,469	-	28,437
Trošak amortizacije za	385	4,942	-	5,327
Prodaja i otpisi	(26)	(1,188)	-	(1,214)
Stanje na dan 31. prosinca	4,327	28,223	-	32,550
Neto knjigovodstvena				
Stanje na dan 31. prosinca	17,050	16,412	2,461	35,923
Stanje na dan 1. siječanj	16,645	14,141	533	31,319

Sredstva u pripremi na kraju godine u cijelosti se odnose na opremu i motorna vozila koja još nisu stavljena u uporabu.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

22. Nematerijalna imovina

	Software	Ulaganje za vrijeme dugoročnog poslovnog najma	Ostala nematerijalna imovina	Sredstva u pripremi	Ukupno
2008	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Trošak nabave ili procijenjena vrijednost					
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	2,056	13,587	1,303	6,140	23,086
HVB CPB na dan 29. veljače 2008	18,060	7,993	411	546	27,010
Povećanja	-	-	-	10,726	10,726
Prijenos	10,060	2,960	1,156	(14,176)	-
Prodaja i otpisi	-	(4)	-	-	(4)
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	30,176	24,536	2,870	3,236	60,818
Amortizacija					
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	1,190	9,803	40	-	11,033
HVB CPB na dan 29. veljače 2008	10,988	2,478	79	-	13,545
Trošak amortizacije za godinu	3,312	3,438	328	-	7,078
Prodaja i otpisi	-	(4)	-	-	(4)
Stanje na dan 31. prosinca	15,490	15,715	447	-	31,652
Neto knjigovodstvena					
Stanje na dan 31. prosinca	14,686	8,821	2,423	3,236	29,166
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	866	3,784	1,263	6,140	12,053

Sredstva u pripremi na kraju razdoblja u cijelosti se odnose na ulaganje za vrijeme dugoročnog poslovnog najma i software-a.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

22. Nematerijalna imovina (nastavak)

	Software	Ulaganje za vrijeme dugoročnog poslovnog najma	Ostala	Sredstva u pripremi	Ukupno
2007	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Trošak nabave ili procijenjena vrijednost					
Stanje na dan 1. siječnja 2007.	1,926	12,458	98	461	14,943
Povećanja	-	-	-	8,955	8,955
Prijenos	637	1,129	1,205	(2,971)	-
Prodaja i otpisi	(507)	-	-	(305)	(812)
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	2,056	13,587	1,303	6,140	23,086
Amortizacija					
Stanje na dan 1. siječnja 2007.	1,578	7,566	20	-	9,164
Trošak amortizacije za godinu	119	2,237	20	-	2,376
Prodaja i otpisi	(507)	-	-	-	(507)
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	1,190	9,803	40	-	11,033
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	866	3,784	1,263	6,140	12,053
Stanje na dan 1. siječnja 2007.	348	4,892	78	461	5,779

Sredstva u pripremi na kraju razdoblja u cijelosti se odnose na ulaganje za vrijeme dugoročnog poslovnog najma i software-a.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

23. Tekući računi i depoziti banaka

	2008	2007
	'000 KM	'000 KM
Depoziti po viđenju		
- u KM	7,146	1,547
- u stranoj valuti	4,716	365
Oročeni depoziti		
- KM i valutna klauzula	2,010	17
- u stranoj valuti	326,428	203,412
	340,300	205,341

24. Tekući računi i depoziti komitenata

	2008	2007
	'000 KM	'000 KM
Građani		
Tekući računi, štednja i oročeni depoziti u devizama	684,350	604,654
Tekući računi, štednja i oročeni depoziti u KM i valutnoj klauzuli	429,149	315,508
	1,113,499	920,162
Poduzeća		
Depoziti po viđenju		
- KM i valutna klauzula	504,950	285,360
- u stranoj valuti	150,953	96,649
Oročeni depoziti		
- KM i valutna klauzula	121,741	109,267
- u stranoj valuti	185,534	105,211
	963,178	596,487
	2,076,677	1,516,649

U depozitima građana uključeno je 5.208 tisuća KM (2007; 16.790 tisuća KM), a u depozitima pravnih osoba 58.678 tisuća KM (2007: 68.611 tisuća KM) uz valutnu klauzulu vezanu za tečaj EUR-a, a

plaćanje je u KM uz primjenu deviznog tečaja važećeg na dan plaćanja.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

25. Uzeti zajmovi

	2008	2007
	'000 KM	'000 KM
Inozemne banke	279,729	157,883
Domaće banke	13,634	1,289
Ostali izvori sredstava	47,266	29,264
	340,629	188,436

Ostali izvori sredstava uključuju subordinirani dug povezane banke u iznosu od 39,2 milijuna KM (2007: 19,6 milijuna KM).

26. Obračunata kamata i ostale obveze

	2008	2007
	'000 KM	'000 KM
Obveze po kamatama – nedospjele	16,478	6,201
Prihodi budućeg razdoblja	14,723	9,530
Obveze po kartičnom poslovanju	5,364	2,633
Obveze po kamatama – dospjele	474	1,255
Ostale obveze	42,913	34,572
	79,952	54,191

27. Dužničke vrijednosnice (obveznice)

U toku 2008. godine Banka je izdala obveznice u iznosu od 100.000 tisuća KM po nominalnoj vrijednosti od 1 tisuću KM. Ove obveznice dopijevaju u roku od 5 godina. Kamatna stopa je šestomjesečni EURIBOR + 1% pa.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

28. Rezerviranja za obveze i troškove

	Ukupno	Rezerviranja za izvanbilančne potencijalne obveze	Rezerviranja za sudske postupke
	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	16,569	8,050	8,519
Preuzeto po pripajanju HVB CPB na dan 29. veljače 2008.	7,114	5,051	2,063
Neto rashod/(prihod) u računu dobiti i gubitka	1,777	1,019	758
Rezervacije iskorištene tijekom razdoblja	(180)	-	(180)
Preknjižavanje na kamate	(137)	(137)	-
Tečajne razlike	47	47	-
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	25,190	14,030	11,160

	Ukupno	Rezerviranja za izvanbilančne potencijalne obveze	Rezerviranja za sudske postupke
	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Stanje na dan 1. siječnja 2007.	8,881	6,255	2,626
Neto rashod/(prihod) u računu dobiti i gubitka	8,224	1,805	6,419
Rezervacije iskorištene tijekom razdoblja	(526)	-	(526)
Gubitak od tečajnih razlika	(10)	(10)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	16,569	8,050	8,519

Rezerviranja za izvanbilančne izloženosti i sudske sporove priznaju se kroz ostala rezerviranja u računu dobiti i gubitka (Bilješka 12).

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

29. Neto odgođena porezna obveza

Priznata odgođena porezna imovina i obveze

Odgođena porezna imovina i obveze prikazane su kako slijedi:		
	2008	2007
	'000 KM	'000 KM
Odgođena porezna imovina		
Rezerva za fer vrijednost	4	4
Odgođena porezna obveza		
Rezerva za fer vrijednost	(9)	(19)
Neto odgođena porezna obveza	(5)	(15)

Promjene privremenih razlika i dijelova odgođene porezne imovine i odgođenih poreznih obveza prikazane su u kapitalu kako slijedi:			
	Odgođena porezna imovina	Odgođena porezna obveza	Neto odgođena porezna imovina/ (obveza)
Stanje na dan 1. siječnja 2008.	4	(19)	(15)
Izmjene u odgođenom porezu zbog izmijenjene porezne stope	1	6	7
Promjene uslijed promjene tečaja	-	-	-
Promjene u fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, priznate u kapitalu	(1)	(15)	(16)
Isknjiženja dionica Master Card	-	19	19
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	4	(9)	(5)

	Odgođena porezna imovina	Odgođena porezna obveza	Neto odgođena porezna imovina/(obveza)
Stanje na dan 1. siječnja 2007.	3	(64)	(61)
Izmjene u odgođenom porezu zbog izmijenjene porezne stope	(2)	43	41
Promjene uslijed promjene tečaja	-	2	2
Promjene u fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, priznate u kapitalu	3	-	3
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	4	(19)	(15)

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

30. Dionički kapital

	31. prosinac 2008.		
	Klasa A	Klasa D	Ukupno
	Redovne dionice	Prioritetne dionice	
	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Stanje	119,011	184	119,195
Nominalna vrijednost (KM)	1,000	1,000	1,000
Broj dionica	119,011	184	119,195

U nastavku je prikazana zarada po dionici. Usporedni podaci su retroaktivno prilagođeni sukladno zahtjevima MRS 33 "Zarade po dionici".

	2008	2007
	'000 KM	'000 KM
Neto dobit za godinu	30,804	29,748
Ponderirani prosječni broj redovnih dionica u opticaju tijekom razdoblja	113,224	113,224
Neto zarada po dionici	0.272	0.263

31. Potencijalne i preuzete obveze

Ukupni iznos garancija, akreditiva i neiskorištenih okvirnih zajmova na kraju godine bio je:

	2008	2007
	'000 KM	'000 KM
Neiskorišteni okvirni krediti	392,350	256,089
Garancije u KM	179,973	37,941
Garancije u stranoj valuti	84,363	82,432
Akreditivi u stranoj valuti	13,235	16,770
	669,921	393,232

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

32. Transakcije sa povezanim osobama

Banka je članica UniCredit Grupe („UCI“). Ključni dioničari Banke su Zagrebačka banka d.d. s 65,59% (2007: 93,98%) i Bank Austria Credit Anstalt 24,4% (2007: 4,68%). Banka smatra da su joj izravno povezane osobe njezini ključni dioničari i njihove podružnice; podružnice Banke i njezina pridružena društva; članovi Nadzornog odbora, članovi Uprave i drugo visoko rukovodstvo (zajedno „ključno rukovodstvo“); članovi obitelji užeg rukovodstva te pravne osobe koje su pod kontrolom ili značajnim utjecajem ključnog rukovodstva i članova njihovih užih obitelji.

Potraživanja od „UCI“ na dan 31. prosinca 2008. godine iznosila su 113.622 tisuća KM (2007: 58.964 tisuća KM), dok je stanje obveza prema povezanim osobama iznosilo 638.885 tisuća KM (2007: 307.285 tisuća KM).

Ostvareni prihodi prema članovima UniCredit Grupe na dan 31. prosinca 2008. godini uključuju prihode po osnovu kamata u iznosu od 4.841

tisuće KM (2007: 766 tisuća KM), po osnovu vrijednosnica raspoloživih za prodaju 6.522 tisuće KM i ostale prihode 13 tisuća KM (2007: prihod od naknada 83 tisuće KM).

Ostvareni rashodi prema članovima UniCredit Grupe u 2008. godini uključuju rashode na osnovu kamata u iznosu od 30.496 tisuća KM (2007: 11.994 tisuća KM), rashode po osnovu naknada u iznosu od 247 tisuća KM (2007: 184 tisuća KM), te ostale administrativne troškove u iznosu od 5.834 tisuće KM (2007: 726 tisuća KM).

Naknade isplaćene svim članovima ključnog rukovodstva objavljene su u Bilješci 11.

Transakcije s povezanim osobama dio su redovitog poslovanja, a uključuju depozite i devizne transakcije koje se obavljaju prema tržišnim uvjetima i uz primjenu tržišnih kamatnih stopa.

33. Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima koje Banka preuzima u poslovnim aktivnostima se provodi kroz sustav politika, programa, procedura rada i utvrđenih limita, a koji se kontinuirano nadograđuju sukladno promjenama u zakonskoj regulativi, promjenama poslovnih aktivnosti temeljenim na tržišnim kretanjima i razvoju novih proizvoda, kao i kroz usvajanje standarda UniCredit Grupe u pogledu upravljanja rizicima.

Nadzorni odbor i Uprava Banke propisuju načela cjelokupnog upravljanja rizicima, te donose interne akte koji pokrivaju to područje poslovanja.

U Banci je pokrenut Projekt implementacije Basel II, zbog zahtjeva Grupe, i prva faza projekta (uvođenje Standardnog pristupa) okončana je dana 1. ožujka 2008. godine, prelaskom Banke na novu IT platformu CORE02, koja je uskladena sa zahtjevima tog standarda.

Najznačajnije vrste rizika kojima je Banka izložena su kreditni rizik, rizik likvidnosti, tržišni rizik i operativni rizik.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik

Banka je izložena kreditnom riziku koji se može definirati kao mogućnost da dužnik ne ispuni (neke) svoje obveze po ugovorima o kreditiranju, što rezultira financijskim gubitkom za Banku. Izloženošću kreditnim rizikom se upravlja u skladu s važećim programima i politikama Banke, kao i drugim internim aktima propisanim od strane Nadzornog odbora i Uprave Banke. Kreditnim rizicima se upravlja vrlo oprezno na način da se kreditna izloženost po portfeljima i pojedinim klijentima i grupama povezanih osoba provjerava u skladu s postavljenim limitima.

Limiti kreditnih rizika utvrđeni su u odnosu na osnovni kapital Banke.

Upravljanje kreditnim rizicima organizirano je kroz 4 organizacijske cjeline, pod vodstvom Glavnog direktora za Upravljanje rizicima:

1. Odobravanje kreditnih rizika;
2. Monitoring kreditnih rizika;
3. Upravljanje neprihodujućim potraživanjima i
4. Kontroling kreditnih rizika.

Mjerenje kreditnih rizika

Interni akti za upravljanje kreditnim rizicima Banke, osmišljeni su na način da u cijelosti zadovoljavaju propisanu zakonsku regulativu, na način da se utvrđuju limiti i monitorira njihovo poštivanje.

U mjerenju kreditnih rizika uglavnom su zastupljeni slijedeći faktori: 1) rizik gubitka koji proizlazi iz nesolventnosti dužnika i rizik gubitka koji proizlazi iz promjene ocjene rizičnosti klijenta, 2) kreditna izloženost koja uključuje bilančne i vanbilančne pozicije Banke, te 3) materijalna vrijednost instrumenata osiguranja.

Poslovni dijelovi Banke koji izravno posluju s klijentima su odgovorni za primarnu procjenu kreditnog rizika.

Unutar Upravljanja rizicima uspostavljena je funkcija za Odobravanje kreditnih rizika, koja verificira predložene kreditne zahtjeve, sukladno utvrđenim pretpostavkama, uvjetima i internim aktima. Svrha te funkcije je upravljanje kreditnim rizikom s ciljem minimiziranja troška istog na razini Banke kroz procjenu kreditnog rizika pri preuzimanju izloženosti u kreditnom portfelju.

Banka pri odobravanju kreditnih rizika koristi i alate, temeljene na kombinaciji kvalitativnih i kvantitativnih faktora.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

Mjerenje kreditnih rizika (nastavak)

Uspostavljena je i funkcija Monitoringa kreditnih rizika koja je fokusirana na kontrolu kreditnog portfelja, čime se smanjuje kreditni rizik te unapređuje kvaliteta kreditnog portfelja Banke, kroz pravovremenu identifikaciju potencijalno rizičnih klijenata i strukturirano, ciljano upravljanje poslovnim odnosom s istima.

Kontrolom i analizom izloženosti kreditnom riziku po postojećim kreditnim plasmanima klijentima Banke temeljem usvojenih politika, standardiziranih procedura i postupaka te standardima Grupe UCI sprječavaju se i smanjuju mogući gubici za Banku, čime se efikasno upravlja razinom posebnih rezervi za kreditne rizike.

Funkcija Upravljanja lošim potraživanjima kroz maksimiziranje uspješnosti naplate loših potraživanja od dužnika Banke, kvalitetnu podršku pravnoj funkciji vezano uz sudski procesuirane predmete klijenata i troškovno efikasno upravljanje nekretninama preuzetim za loša potraživanja, kontinuirano doprinosi efikasnom upravljanju neprihodujućim portfeljem Banke.

Kontrola ograničenja rizika i politike za njihovo ublažavanje

Banka upravlja, ograničava i kontrolira koncentracije kreditnog rizika gdje god je takav rizik utvrđen - osobito u pogledu pojedinih klijenata i/ili grupa, te gospodarskih grana.

Banka ustrojava razine kreditnog rizika koji preuzima postavljanjem ograničenja na iznos rizika prihvaćenog u odnosu na jednog zajmoprimca ili grupe, odnosno banaka zajmoprimaca, te na gospodarske segmente. Takvi rizici se prate na redovitoj mjesečnoj osnovi, i izvještava Kreditni odbor Banke. Izloženošću kreditnom riziku također se upravlja redovitom analizom sposobnosti zajmoprimaca i potencijalnih zajmoprimaca u podmirivanju obveza otplate kamata i glavnice, te promjenom kreditnih ograničenja gdje je potrebno.

U cilju minimiziranja rizika u kreditnom poslovanju, kao i poslovanju s garancijama i akreditivima, Banka koristi važeću Politiku instrumenata osiguranja tražbina Banke, usvojenu od strane Nadzornog odbora Banke. Spomenuta Politika utvrđuje i pravila tretmana pojedinih instrumenata osiguranja u procesu odobravanja kreditnog rizika.

Izbor instrumenata osiguranja naplate tražbina Banke ovisi o:

- a) Procjeni kvalitete klijenta;
- b) Procjeni rizičnosti kreditnog posla;
- c) Procjeni vrijednosti ponuđenih instrumenata osiguranja;
- d) Eksternim propisima.

Instrumenti osiguranja Banke se dijele na osnovne i dodatne.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kontrola ograničenja rizika i politike za njihovo ublažavanje (nastavak)

Pod osnovnim instrumentima osiguranja Banke podrazumijevaju se:

- Bjanko vlastita mjenica;
- Ugovorna ovlast za naplatu potraživanja sa svih računa klijenta;
- Suglasnost o zaplijeni primanja ovjerena od nadležnog tijela ovlaštenog za ovjeru (kod fizičkih osoba).

Pod dodatnim instrumentima osiguranja podrazumijevaju se:

1. založno pravo na:
  - nekretninama,
  - pokretnim stvarima,
  - zalihama,
  - pravima,
  - vrijednosnim papirima;
2. bankarske garancije;
3. korporativna jamstva/jamstva pravnih osoba;
4. državna jamstva;
5. jamstva jedinica lokalne uprave;
6. pisma namjere (Letter of Intent/Comfort/Awareness);
7. novčani depoziti;
8. založno pravo na ulozima u novčane fondove;
9. založno pravno na ulozima u investicijske fondove;
10. vinkulirane police osiguranja života;
11. polica osiguranja tražbina;
12. jamstva fizičkih osoba.

S ciljem smanjenja rizika utrživosti instrumenata osiguranja, Banka obvezno provodi formalnu i suštinsku provjeru i ocjenu svakog pojedinačnog instrumenta osiguranja, pri čemu se posebno vodi računa o postojanju zakonskih pretpostavki o vlasništvu nad instrumentom osiguranja, odnosno vrši se ocjena stvarne utrživosti instrumenta osiguranja, tj. njegove vrijednosti.

Postupak provjere i ocjene instrumenata osiguranja provode osobe nadležne za vođenje poslovnog odnosa s klijentom, odnosno u poslovanju s građanima, osobe koje provode postupak obrade zahtjeva s procjenom ovlaštenog procjenitelja.

Preuzete obveze vezane za kredite

Prvenstvena svrha je osigurati raspoloživost sredstava prema potrebama klijenta. Garancije i akreditivi imaju isti kreditni rizik kao i krediti. Instrumenti osiguranja za garancije i akreditive – koji predstavljaju pisanu obvezu Banke u ime klijenta koji je ovlastio treću stranku da može podizati sredstva Banke do utvrđenog iznosa pod određenim uvjetima – podliježu odredbama Politike instrumenata osiguranja tražbina Banke.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kontrola ograničenja rizika i politike za njihovo ublažavanje (nastavak)

Preuzete obveze za kreditiranje predstavljaju neiskorištene odobrene iznose kredita, garancija ili akreditiva. U pogledu kreditnog rizika na preuzete obveze kreditiranja, Banka je potencijalno izložena gubitku u iznosu koji odgovara ukupno neiskorištenim preuzetim obvezama. Međutim, potencijalni iznos gubitka manji je od ukupnog iznosa neiskorištenih preuzetih obveza, budući da većina preuzetih obveza ovisi o održavanju specifičnih kreditnih standarda od strane klijenata.

Politike rezerviranja

Banka internim aktima propisuje postupke i pravila kojima se vrše rezerviranja potraživanja od

- gospodarskih društava
- banaka i financijskih institucija
- javni sektor, vladine agencije, županije, općine i lokalna uprava
- država BiH (Federacija BiH, RS, Brčko distrikt) i fondovi
- strane države
- obrtnici i samostalne profesije
- fizičke osobe-građani

u poslovanju s kojima Banka preuzima kreditni rizik.

Pri identifikaciji klijenta Banka primjenjuje načela povezane osobe, sukladno važećim internim aktima Banke, koji reguliraju područje povezanih osoba, te utvrđuje konsolidirani kreditni rizik. Ukupna izloženost je ukupan iznos svih potraživanja prema svim članicama povezane osobe.

Pod potraživanjima smatraju se potraživanja temeljem:

- svih vrsta kredita
- preuzetih garancija, akreditivnih i ostalih izvanbilančnih obveza
- danih depozita
- ulaganja u investicijski portfelj dužničkih vrijednosnih papira
- stale rizične aktive
- kamate

i sva ostala potraživanja po kojima nastaje kreditni rizik.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kontrola ograničenja rizika i politike za njihovo ublažavanje (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje u procentima bilančne i vanbilančne pozicije Banke, vezano za kredite i odnosna rezerviranja po kategorijama internog rangiranja:

FBA rang	2008.		2007.	
	KREDITI	REZERVIRANJA	KREDITI	REZERVIRANJA
A	86.47%	19.64%	88.56%	18.23%
B	5.96%	5.40%	2.73%	3.08%
C	0.76%	2.77%	0.78%	2.72%
D	0.77%	4.88%	0.68%	3.96%
E	6.03%	67.32%	7.25%	72.01%
	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

Izloženost kreditnom riziku po bilanci i izvanbilanci može se prikazati kako slijedi :

	2008.	2007.
Bilanca		
Tekući računi sa CBBH i ostalim bankama	202,231	265,218
Obvezna rezerva kod CBBH	390,588	276,404
Kredit i potraživanja od banaka	327,147	263,160
Kredit i potraživanja od klijenata	2,351,204	1,339,448
Financijska aktiva raspoloživa za prodaju	4,735	4,540
Ostala aktiva	55,020	46,668
Izvanbilanca		
Garancije	264,336	120,372
Akreditivi	13,235	16,770
Odobrena prekoračenja i okvirni rediti	392,350	256,089
Stanje na dan 31. prosinca	4,000,846	2,588,669

Operativni rizik

Operativni rizik predstavlja mogućnost nastanka gubitaka za Banku i negativnih efekata na kapital Banke zbog neadekvatnih internih sustava, procedura i kontrola, slabosti i propusta u izvršavanju poslovnih aktivnosti, nezakonitih radnji i vanjskih događaja koji Banku mogu izložiti gubitku. Definicija operativnog rizika uključuje pravni rizik i rizik usklađenosti s regulativom, dok su iz nje isključeni strateški, poslovni i

reputacijski rizik.

Operativni rizik je prisutan u svim poslovnim aktivnostima Banke, a razlikuje se od svih ostalih tipova rizika kojima je Banka izložena, obzirom da ga ne preuzima izravno, u zamjenu za očekivanu dobit.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

Operativni rizik (nastavak)

U cilju optimalnog upravljanja operativnim rizicima, Banka je kreirala vlastiti sustav, temeljen na standardima i principima definiranim od strane lokalnog regulatora, Grupe, Baselskog odbora, kao i Direktivama EU.

Sustav uključuje prikupljanje podataka o štetama vezanim za operativne rizike, praćenje ključnih indikatora operativnog rizika, provođenje analize scenarija, procjenu operativnog rizika kod uvođenja novog proizvoda ili projekta, izdvajanje regulatornog kapitala za pokriće operativnog rizika, razvoj politika, procesa i instrumenata upravljanja, mjerenja i kontrole operativnog rizika, predlaganje mjera za izbjegavanje i ublažavanje uočenih operativnih rizika, uključujući prijenos rizika osiguranjem i izvještavanje upravljačkih struktura Banke.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti se pojavljuje u financiranju aktivnosti Banke i u upravljanju pozicijama. Usklađivanje poslovanja u odnosu na navedeni rizik se postiže poštivanjem zakonskih odredbi, internih politika usmjerenih na održavanje rezervi likvidnosti i usklađenosti aktive i pasive i limitima likvidnosti u skladu sa definiranim politikama i limitima od strane Bank Austria i Zagrebačka banka Grupe.

Banka ima pristup različitim izvorima financiranja koji uključuju različite vrste depozita građana i pravnih osoba, uzete zajmove i dionički kapital. Navedeni izvori omogućuju fleksibilnost izvora financiranja, umanjuju ovisnost o jednom izvoru financiranja i općenito osiguravaju bolje upravljanje troškom financiranja.

Odjel Upravljanje aktivom i pasivom dnevno upravlja rezervama likvidnosti osiguravajući zadovoljenje svih potreba komitenata i održavajući ravnotežu između kontinuiteta financiranja i fleksibilnost kroz korištenje izvora različitih dospjeća.

Potrebe za kratkoročnom likvidnošću planiraju se svaki mjesec za razdoblje od šest mjeseci, a prate se i usklađuju dnevno.

Proces upravljanja likvidnošću obuhvaća i održavanje pokazatelja likvidnosti i izradu rezervnih planova likvidnosti.

Dnevna kontrola kalkulacije kratkoročne likvidnosti u skladu sa smjericama Grupe prema definiranim pravilima je u domeni tržišnih rizika.

Valutni rizik

Izloženost valutnom riziku proizlazi iz kreditnih, depozitnih i aktivnosti trgovanja i kontrolira se dnevno, prema zakonskim i od strane Bank Austria i Zagrebačke banke utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te u ukupnom iznosu za sva sredstva i obveze denominirane u stranoj valuti ili vezane za stranu valutu.

Dnevna kontrola obračuna valutnog rizika u skladu sa smjericama grupe prema utvrđenim pravilima praćenja kretanja kroz konverzijske račune po pojedinim valutama je u domeni tržišnih rizika.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kamatni rizik

Poslovanje Banke je pod utjecajem rizika promjene kamatnih stopa, u onoj mjeri u kojoj kamatonosna aktiva i obveze dopijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim trenucima ili u različitim iznosima.

Unutar Upravljanja rizicima koristi se Value-at-Risk metoda za praćenje ukupne izloženosti tržišnim rizicima, dnevno praćenje vrijednosti promjene baznog boda i praćenje upozoravajuće razine gubitka u cilju praćenja dnevne usklađenosti poslovanja u granicama limita postavljenim od strane Bank Austria i Zagrebačka banka Grupe. Izloženost tržišnom riziku također se prati kroz praćenje neusklađenosti aktive i pasive.

Upravljanje rizikom kapitala

Ciljevi Banke prilikom upravljanja kapitalom, koji predstavlja širi pojam od dioničke glavnice prikazane u bilanci, su kako slijedi:

- usklađivanje sa kapitalnim zahtjevima koje određuju regulatori tržišta banaka na kojima posluju jedinice unutar Banke;
- održavanje sposobnosti Banke za nastavak daljnjeg poslovanja kako bi i dalje mogla osigurati prinos dioničarima i koristi drugim zainteresiranim stranama; te
- održavanje snažne kapitalne osnove koja bi mogla podržati razvoj poslovanja.

Banka prati adekvatnost kapitala korištenjem tehnika koje se temelje na propisanoj regulativi Agencije za bankarstvo FBiH koja dobiva potrebne informacije u tromjesečnim razmacima.

FBA zahtijeva sljedeće: (a) održavanje minimalne razine neto kapitala banke (b) održavanje pokazatelja ukupnog neto kapitala i ponderirane rizične aktive po propisanom minimumu od 12%.

Neto kapital Banke za praćenje adekvatnosti po metodologiji Bankarske agencije se sastoji od:

1. Osnovnog kapitala banke: dionički kapital u običnim i trajnim dionicama umanjen za knjigovodstvene iznose trezorskih dionica i nematerijalnu imovinu, ažije, zadržanu dobit i rezerve nastale temeljem raspodjele zadržane dobiti;
2. Dopunskog kapitala banke: dionički kapital u trajnim dionicama po

osnovu novčanih uplata, opće rezerve za pokriće kreditnih gubitaka za aktivu banke procijenjenu kao dobra aktiva, obračunata dobit u tekućoj godini revidirana i potvrđena od strane eksternog revizora.

Ponderirana rizična aktiva mjeri se na temelju hijerarhije četiri rizična pondera koji se klasificiraju u skladu s prirodom pojedine imovine i klijenta, te odražavaju pripadajuću procjenu kreditnog rizika, uzimajući u obzir sve primjerene zaloge ili garancije. Izvanbilančna izloženost u ponderiranju ima koeficijente konverzije kako bi se prikazala nestabilna priroda potencijalnih gubitaka.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

Upravljanje rizikom kapitala (nastavak)

Neto kapital Banke po metodologiji Bankarske agencije umanjen je za nematerijalnu imovinu, a uvećan za opće rezerve po kreditnim gubicima dobre aktive i subordinirani dug.

Tablica u nastavku sažeto prikazuje sastav neto kapitala i pokazatelje Banke za godine koje su završile 31. prosinca. Tijekom navedene dvije godine pojedine poslovne jedinice unutar Banke i Banka zadovoljile su svim vanjskim kapitalnim zahtjevima koji su na njih primjenjivi.

	2008.	2007.
Osnovni kapital banke		
Dionički kapital	119,011	83,182
Vlastite trezorske dionice	(81)	-
Emisione ažije	48,282	-
Zakonske i statutarne rezerve	119,696	64,799
Zadržana dobit bez rezultata tekuće godine	18,363	-
Nematerijalna imovina	(29,166)	(12,053)
Ukupno osnovni kapital	276,105	135,928
Dopunski kapital banke		
Opće rezerve	54,284	32,187
Prioritetne dionice uplaćene u novcu	184	-
Revidirana dobit	30,804	29,748
Subordinirani dug i dugoročne obveze	39,117	24,058
Ukupno dopunski kapital banke	124,389	85,993
Neto kapital banke	400,494	221,921
Ponderirana rizična aktiva :		
Kreditnim rizikom ponderirana aktiva	2,265,351	1,320,729
Ostala ponderirana aktiva	387,915	200,875
Ukupna ponderirana rizična aktiva	2,653,266	1,521,604
Stopa adekvatnosti kapitala	14.81%	14.58%

Do povećanja neto kapitala u 2008. godini došlo je zbog uključivanja neto revidirane dobiti za 2008. godinu i pripajanja kapitala HVB CPB. Do povećanja ponderirane rizične aktive došlo je zbog povećanja plasmana temeljem povećanja raspoloživih izvora sredstava od strane klijenata i banaka.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

34. Analiza ročnosti

Ročnost imovine i obveza te kapitala i rezervi Banke na dan 31. prosinca 2008. godine, prikazana je u tablici u nastavku na osnovi preostalog ugovornog dospijeća, uz iznimku dužničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju koje su razvrstane u skladu s njihovom sekundarnom

likvidnošću, u razdoblje dospijeća do jednog mjeseca i vlasničkih vrijednosnica sa očekivanim rokom dospijeća od jedne do pet godina.

	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Aktiva						
Gotovinske rezerve	300,603	-	-	-	-	300,603
Obvezna pričuva kod Centralne Banke BiH	390,588	-	-	-	-	390,588
Plasmani kod drugih banaka	322,492	-	4,188	-	26	326,706
Dužničke vrijednosnice	4,735	-	-	-	-	4,735
Zajmovi komitentima	136,621	139,042	545,760	977,348	341,848	2,140,619
Preplaćeni porez na dobit	-	1,790	-	-	-	1,790
Obračunata kamata i ostala aktiva	45,751	47	471	975	-	47,244
Pridružene pravne osobe i ostali vlasnički udjeli	-	-	-	4,233	-	4,233
Materijalna i nematerijalna imovina	-	-	-	-	84,365	84,365
Ukupna aktiva	1,200,790	140,879	550,419	982,556	426,239	3,300,883
Obveze, kapital i rezerve						
Tekući računi i depoziti banaka	11,861	1	211,274	117,164	-	340,300
Tekući računi i depoziti komitenata	1,309,137	149,195	362,652	244,683	11,010	2,076,677
Uzeti zajmovi	127	18,282	133,054	123,038	66,128	340,629
Obračunata kamata i ostale obveze	41,386	2,913	16,975	12,500	6,178	79,952
Dužničke vrijednosnice	-	-	-	100,000	-	100,000
Rezerviranja za obveze i troškove	14,140	-	1,026	10,024	-	25,190
Odgodena porezna obveza	-	5	-	-	-	5
Dionički kapital i rezerve	-	-	-	-	338,130	338,130
Ukupno obveze, kapital i rezerve	1,376,651	170,396	724,981	607,409	421,446	3,300,883
Neusklađenost ročne strukture	(175,861)	(29,517)	(174,562)	375,147	4,793	-
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	971,349	85,082	295,153	558,147	249,139	2,158,870
Ukupno aktiva	914,102	137,371	471,257	417,394	218,746	2,158,870
Ukupno obveze, kapital i rezerve	57,247	(52,289)	(176,104)	140,753	30,393	-

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

35. Razdoblje promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope

Banka je izložena različitim rizicima koji su povezani s efektima koje promjene kamatnih stopa na tržištu imaju na njihovu financijsku poziciju i gotovinski tijek. Sljedeća tablica prikazuje procjenu posloводства o kamatnom riziku Banke na dan 31. prosinca 2008, te nije nužno

indikativna za poziciju u drugom razdoblju. Tablica prikazuje određenu osjetljivost zarade Banke na kretanja kamatnih stopa. Na zaradu će uz to utjecati i valutna struktura aktive i obveza.

	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Beskamatno	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Aktiva								
Gotovinske rezerve	202,099	-	-	-	-	98,504	300,603	-
Obvezna pričuva kod Centralne banke	390,588	-	-	-	-	-	390,588	390,588
Plasmani kod drugih banaka	326,680	-	-	-	26	-	326,706	162,527
Dužničke vrijednosnice	4,735	-	-	-	-	-	4,735	4,735
Zajmovi komitentima	1,570,153	88,620	439,889	36,641	5,316	-	2,140,619	126,701
Pretplaćeni porez na dobit	-	-	-	-	-	1,790	1,790	-
Obračunata kamata i ostala aktiva	-	-	-	-	-	47,244	47,244	-
Pridružene pravne osobe i ostali	-	-	-	-	-	4,233	4,233	-
Materijalna i nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	84,365	84,365	-
Ukupno aktiva	2,494,255	88,620	439,889	36,641	5,342	236,136	3,300,883	684,551
Obveze, kapital i rezerve								
Tekući računi i depoziti banaka	298,264	-	30,175	-	-	11,861	340,300	2,000
Tekući računi i depoziti komitenata	1,662,263	30,582	35,831	113,995	10,424	223,582	2,076,677	201,342
Uzeti zajmovi	127	192,162	131,658	12,623	4,059	-	340,629	20,841
Obračunata kamata i ostale obveze	-	-	-	-	-	79,952	79,952	-
Dužničke vrijednosnice	-	60,000	40,000	-	-	-	100,000	-
Rezerviranja za obveze i troškove	-	-	-	-	-	25,190	25,190	-
Odgodena porezna obveza	-	-	-	-	-	5	5	-
Dionički kapital i rezerve	-	-	-	-	-	338,130	338,130	-
Ukupno obveze, kapital i rezerve	1,960,654	282,744	237,664	126,618	14,483	678,720	3,300,883	224,183
Kamatni rizik	533,601	(194,124)	202,225	(89,977)	(9,141)	(442,584)	-	460,368
Stanje na dan 31. prosinca 2007.								
Ukupno aktiva	1,946,196	9,166	22,829	30,093	4,839	145,747	2,158,870	611,701
Ukupno obveze, kapital i rezerve	1,523,593	101,043	141,399	97,342	13,608	281,885	2,158,870	165,434
Kamatni rizik	422,603	(91,877)	(118,570)	(67,249)	(8,769)	(136,138)	-	446,267

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

35. Razdoblje promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope (nastavak)

Sljedeća tablica prikazuje procijenjeni budući novčani tijek za obveze Banke na dan 31. prosinca 2008.godine.

	Manje od 1	Od 1 do 3	Od 3	Od 1 do 5	Preko 5	Ukupno
	mjeseca	mjeseca	mjeseca	godina	godina	
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Obveze						
Tekući računi i depoziti banaka	11,861	1	216,289	126,074	-	354,225
Tekući računi i depoziti komitenata	1,319,917	151,680	376,415	273,488	15,013	2,136,513
Zajmovi	128	14,751	135,657	127,789	64,352	342,677
Subordinirani dug	-	4,026	4,142	13,146	31,665	52,979
Dužničke vrijednosnice	-	-	-	-	132,364	132,364
Other liabilities	-	271	11,264	5,431	6,178	23,144
Ukupne obveze	1,331,906	170,729	743,767	545,928	249,572	3,041,902

Banka nije objavila usporedne podatke za 2007. jer ih nije moguće objaviti.

36. Efektivne kamatne stope

U sljedećoj tablici prikazane su efektivne kamatne stope obračunate kao ponderirani prosjek za razdoblje izvještavanja za financijske instrumente:

	Efektivne kamatne stope	
	31. prosinac 2008.	31. prosinac 2007.
	%	%
Gotovinske pričuve	2.53	3.73
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH	1.00	1.01
Trezorski zapisi	4.96	4.34
Plasmani i zajmovi drugim bankama	2.98	4.33
Zajmovi komitentima	8.02	8.42
Tekući računi i depoziti od drugih banaka	3.92	5.92
Tekući računi i depoziti komitenata	2.01	2.08
Uzeti zajmovi	5.66	5.59
Dužničke vrijednosnice	6.15	-

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

37. Devizne pozicije

Banka je imala sljedeću deviznu poziciju na dan 31. prosinca 2008:

	EURO	EURO vezane pozicije	EURO valute ukupno	USD	Ostale strane valute	KM	Ukupno
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Aktiva							
Gotovinske pričuve	39,608	-	39,608	9,526	27,381	224,088	300,603
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH	-	-	-	-	-	390,588	390,588
Plasmani kod drugih banaka	187,465	-	187,465	139,241	-	-	326,706
Dužničke vrijednosnice	-	-	-	-	4,735	-	4,735
Zajmovi komitentima	85,053	1,694,635	1,779,688	53	-	360,878	2,140,619
Preplaćeni porez na dobit	-	-	-	-	-	1,790	1,790
Obračunata kamata i ostala aktiva	451	10,077	10,528	199	1	36,516	47,244
Pridružene pravne osobe i ostali vlasnički udjeli	-	-	-	2,230	-	2,003	4,233
Materijalna i nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	84,365	84,365
Ukupno aktiva	312,577	1,704,712	2,017,289	151,249	32,117	1,100,228	3,300,883
Obveze, kapital i rezerve							
Tekući računi i depoziti banaka	331,145	-	331,145	-	-	9,155	340,300
Tekući računi i depoziti komitenata	840,377	63,886	904,263	146,659	33,800	991,955	2,076,677
Uzeti zajmovi	338,059	-	338,059	-	-	2,570	340,629
Obračunata kamata i ostale obveze	15,332	609	15,941	2,207	95	61,709	79,952
Dužničke vrijednosnice	-	100,000	100,000	-	-	-	100,000
Rezervacije za obveze i troškove	2,457	1,088	3,545	710	33	20,902	25,190
Odgodena porezna obveza	-	-	-	-	-	5	5
Dionički kapital i rezerve	-	-	-	-	-	338,130	338,130
Ukupno obveze, kapital i rezerve	1,527,370	165,583	1,692,953	149,576	33,928	1,424,427	3,300,883
Neto devizna pozicija	(1,214,793)	1,539,129	324,336	1,673	(1,811)	(324,198)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2007.							
Ukupno aktiva	224,178	963,839	1,188,017	100,383	31,820	838,650	2,158,870
Ukupno obveze, kapital i rezerve	1,077,913	95,856	1,173,769	100,513	31,354	853,234	2,158,870
Neto devizna pozicija	(853,735)	867,983	14,248	(130)	466	(14,584)	-

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

38. Fer vrijednost financijske imovine i obveza

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može razmijeniti ili obveza izmiriti između obaviještenih i voljnih stranaka u uobičajenim tržišnim uvjetima.

Financijski instrumenti raspoloživi za prodaju iskazuju se po fer vrijednosti. Zajmovi i potraživanja vrednuju se po amortiziranom trošku umanjenom za umanjenje vrijednosti.

U nastavku slijedi sažetak glavnih metoda i pretpostavki korištenih u procjeni fer vrijednosti financijskih instrumenata.

Zajmovi

Fer vrijednost zajmova izračunava se temeljem diskontiranih očekivanih budućih novčanih tijekova glavnice i kamate. Otplate zajmova su predviđene po ugovornim datumima, u slučajevima u kojima je to primjenljivo. Očekivani budući gotovinski tijekovi procjenjuju se uzimajući u obzir kreditne rizike i sve pokazatelje umanjenja vrijednosti koji se određuju u skladu sa propisanim stopama rezerviranja od strane Bankarske agencije. Procijenjene fer vrijednosti zajmova odražavaju promjene u kreditnom statusu otkad su zajmovi odobreni i promjene kamatnih stopa u slučaju zajmova koji imaju fiksnu kamatnu stopu. Pod pretpostavkom da godišnja tržišna kamatna stopa za fizičke osobe iznosi 8,70%, a za pravne osobe iznosi 7,09% (2007: ukupna tržišna godišnja kamatna stopa 8,11%), očekivani budući novčani tijekovi zajmova pravnim osobama sa fiksnim kamatnim stopama su diskontirani na trenutnu vrijednost. Lombardni zajmovi, kod kojih Banka ostvaruje godišnju kamatnu maržu u iznosu od 3%, nisu uključeni u izračun. U skladu sa gornjom pretpostavkom, Uprava je procijenila fer vrijednost zajmova pravnim osobama na 942.570 tisuća KM (2007: 463.656 tisuća KM), što je za 208 tisuća KM manje od njihove knjigovodstvene vrijednosti (2007: 240 tisuća KM manje od njihove knjigovodstvene vrijednosti). Uprava je na navedeni način procijenila fer vrijednost zajmova fizičkim osobama na 1.198.175 tisuća KM (2007: 740.683 tisuća KM), što je za 334 tisuća KM više od njihove knjigovodstvene vrijednosti (2007: 475 tisuća KM manje od njihove knjigovodstvene vrijednosti).

Plasmani bankama

Plasmani bankama su uglavnom prekonoični depoziti te im fer vrijednost ne odstupa značajno od knjigovodstvene vrijednosti.

Depoziti banaka i komitenata

Za depozite po viđenju koji nemaju definirano dospijeće, fer vrijednost je iznos plativ po viđenju na dan bilance. Procijenjena fer vrijednost depozita sa fiksnim dospijećem temelji se na diskontiranim gotovinskim tokovima prema trenutno važećim kamatnim stopama za depozite sličnog preostalog dospijeća. Vrijednost dugoročnih odnosa sa deponentima ne uzima se u obzir kod procjene fer vrijednosti. Pod pretpostavkom da je prosječna tržišna kamatna stopa na dugoročne depozite pravnih 5,98% i fizičkih osoba 5,19% (2007: ukupna godišnja kamatna stopa 4,8%) i uvažavajući posljednja događanja na tržištu, očekivani budući gotovinski tijekovi na dugoročne depozite pravnih i fizičkih osoba sa fiksnom kamatnom stopom su diskontirani na

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

38. Fer vrijednost financijske imovine i obveza (nastavak)

Depoziti banaka i komitenata (nastavak)

Temeljem gornje pretpostavke, Uprava je procijenila fer vrijednost depozita pravnih osoba u vrijednosti od 962.934 tisuća KM, što je za 244 tisuće KM manje od knjigovodstvene vrijednosti, a fer vrijednost depozita fizičkih osoba u iznosu od 1.113.368 tisuća KM što je za 131 tisuću KM manje od knjigovodstvene vrijednosti (2007: depoziti komitenata 1.515.900 tisuća KM što je za 749 tisuća KM manje od njihove knjigovodstvene vrijednosti).

Obzirom na to da većina depozita Banke ima promjenljivu stopu, koja je tržišna stopa, ne postoji znatna razlika između fer vrijednosti tih depozita i njihove knjigovodstvene vrijednosti.

Uzeti zajmovi

Većina dugoročnih uzetih zajmova Banke nema tržišnu vrijednost, te se fer vrijednost procjenjuje kao sadašnja vrijednost budućih gotovinskih tijekova, diskontiranih po kamatnim stopama na datum bilance za Banku, za novi zajam sličnog tipa i preostale ročnosti. Uprava je procijenila da ne postoji znatna razlika između knjigovodstvene i fer vrijednosti ovih instrumenata.

Urška Kolar Stuklek
Slovenija

«Svaku ponudu ili prijedlog, koji pripremim za klijente ili kolege uvijek provjerim po svojoj savjesti. Postavim sebi pitanje: “Da li sam razmotrila sve opcije? Da li je ovo najbolje rješenje?” Prijedlog mogu dati svojim klijentima i kolegama, tek ako bi on zadovoljio mene da sam na njihovom mjestu.»

Financijska izvješća iskazana u formi Agencijskog izvješća

Ova financijska izvješća sadrže prikaze Računa dobiti i gubitka za 2008. godinu i Bilance na dan 31. prosinca 2008. godine prema formi koja je propisana Odlukom o minimumu obima, oblika i sadržaja programa i izvješća o ekonomsko-financijskoj reviziji od 29. siječnja 2003. godine i dopune iste odluke od 19. prosinca 2003. godine.

Račun dobiti i gubitka za godinu završenu 31. prosinca 2008.		
	2008	2007
	'000 KM	'000 KM
Prihodi i rashodi po kamatama		
Prihod od kamata i slični prihodi		
Kamatonosni računi depozita kod depozitnih institucija	25,605	22,837
Kredit i poslovi lizinga	161,462	96,806
Vrijednosni papiri koji se drže do dospijanja	3	35
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-
Potraživanja po plaćenim vanbilančnim obvezama	-	19
Ostali prihodi od kamata i slični prihodi	7,524	6,677
	=====	=====
Ukupni prihodi od kamata i slični prihodi	194,594	126,374
	=====	=====
Rashodi po kamatama i slični rashodi		
Depoziti	54,578	36,034
Uzete pozajmice od drugih banaka	-	-
Uzete pozajmice – dospjele obveze	-	-
Obveze po uzetim kreditima i ostalim pozajmicama	16,347	8,700
Subordinirani dugovi i subordinirane obveznice	3,055	1,309
Ostali rashodi po kamatama i slični rashodi	1,909	
	=====	=====
Ukupni rashodi po kamatama i slični rashodi	75,889	46,043
	=====	=====
Neto kamata i slični prihodi	118,705	80,331
	=====	=====
Operativni prihodi		
Prihodi iz poslovanja sa devizama	9,090	7,025

Financijska izvješća iskazana u formi Agencijskog izvješća

Naknade po kreditima	2,418	1,548
Naknade po izvanbilančnim poslovima	4,978	3,331
Naknade za izvršene usluge	42,131	25,104
Prihod iz poslova trgovanja	-	2
Ostali operativni prihodi	23,244	19,316
Ukupni operativni prihodi	81,861	56,326
Nekamatni rashodi		
Poslovni i direktni rashodi		
Troškovi rezervi za opći kreditni rizik i pot. kreditne i druge gubitke	32,617	22,204
Ostali poslovni i direktni troškovi	16,839	11,372
Ukupni poslovni i direktni rashodi	49,456	33,576
Operativni rashodi		
Troškovi plaća i doprinosa	50,353	34,341
Troškovi poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i režija	48,466	22,515
Ostali operativni troškovi	13,779	12,083
Ukupni operativni rashodi	112,598	68,939
Ukupni neamatni rashodi	162,054	102,515
Dobit prije oporezivanja	38,512	34,142
Porez	7,708	4,394
Neto dobit	30,804	29,748

Financijska izvješća iskazana u formi Agencijskog izvješća

Bilanca stanja na dan 31.12.2008. godine

	2008	2007
	'000 KM	'000 KM
Aktiva		
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	1,013,683	859,563
Gotov novac i nekamatonosni računi i depoziti	98,504	59,281
Kamatonosni računi depozita	915,179	800,282
Vrijednosni papiri za trgovanje	4,735	4,540
Plasmani drugim bankama	26	150
Kreditni, potraživanja po poslovima lizinga i dosp. potraživanja	2,209,447	1,242,292
Kreditni	2,174,640	1,194,934
Potraživanja po poslovima lizinga	156	-
Dospjela potraživanja po kreditima i poslovima lizinga	34,651	47,358
Vrijednosni papiri koji se drže do dospjeća	-	-
Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	84,660	48,270
Ostale nekretnine	88	89
Investicije u nekonsolidirana povezana poduzeća	4,235	2,025
Ostala aktiva	61,203	44,483
Minus: Rezerve za potencijalne gubitke	(69,434)	(38,103)
Rezerve na stavke pozicije: kreditni, potraživanja po poslovima lizinga i dospjela potraživanja	(66,926)	(36,327)
Rezerve na pozicije aktive osim pozicije kreditni, potraživanja po poslovima lizinga i dospjela potraživanja	(2,508)	(1,776)
Ukupna aktiva	3,308,643	2,163,309
Obveze		
Depoziti	2,416,976	1,721,990
Kamatonosni depoziti	2,181,533	1,693,049
Nekamatonosni depoziti	235,443	28,941
Uzete pozajmice – dospjele obveze	91	91
Stanje neizmirenih – pozvanih za plaćanje izvabilančnih obveza	91	91
Obveze po uzetim kreditima i ostalim pozajmicama	301,513	164,377
Sa preostalim rokom dospjeća do jedne godine	143,640	16,414
Sa preostalim rokom dospjeća preko jedne godine	157,873	147,963
Subordinirani dugovi i subordinirane obveznice	39,117	24,058
Ostale obveze	212,760	75,064
Ukupne obveze	2,970,457	1,985,580

Kapital		
Trajne prioritetne dionice	184	-
Obične dionice	119,011	83,182
Emisiona ažia	48,282	-
Na trajne prioritetne dionice	88	-
Na obične dionice	48,194	-
Neraspodijeljena dobit i rezerve kapitala	138,059	64,799
Ostali kapital	32,650	29,748
Ukupan kapital	338,186	177,729
Ukupne obveze i kapital	3,308,643	2,163,309

Poslovodstvo Banke

BERISLAV KUTLE	Direktor Banke, član Uprave
ZVONIMIR JURJEVIĆ	Zamjenik direktora banke, član Uprave
IVAN VLAHO	Izvršni direktor za Maloprodaju, član Uprave
SANEL KUSTURICA	Izvršni direktor za Korporativno bankarstvo, član Uprave
DRAGA LETICA	Glavni direktor Upravljanja financijama
ZRINKA MATANOVIC	Glavni direktor Upravljanja rizicima
ZDRAVKO PLANINIC	Glavni direktor Podrške bankarskom poslovanju
ALEK BAKALOVIĆ	Direktor Financijskih tržišta

Adrese i telefoni

Uprava

Kardinala Stepinca bb, Mostar

Telefon

00387 (0) 36 312 112

Fax

00387 (0) 36 312 123

Centrala

00387(0) 36 312 112

00387(0) 36 312 116

00387(0) 36 312 117

Maloprodaja

00387 (0) 36 312 112

Korporativno bankarstvo

00387 (0) 33 253 708

Upravljanje financijama

00387 (0) 36 312 112

Upravljanje rizicima

00387 (0) 36 312 112

Financijska tržišta

00387 (0) 33 253 708

Poslovna mreža UniCredit Bank d.d.

Poslovnica/adresa	Telefon
PODRUŽNICA MOSTAR	
Poslovnica 1 u Mostaru, Kardinala Stepinca bb, 88000 Mostar	036 312 112
Poslovnica 2 u Mostaru, Dubrovačka 4, 88000 Mostar	036 325 702
Poslovnica 3 u Mostaru, Mostarskog bataljona 4, 88000 Mostar	036 501 412
Poslovnica 5 u Mostaru, Kardinala Stepinca bb, 88000 Mostar	036 333 900
Poslovnica 6 u Mostaru, Lacina 5, 88000 Mostar	036 502 300
Poslovnica u Čapljini, Augusta Šenoae bb, 88300 Čapljina	036 810 712
Poslovnica u Stocu, Hrvatskih branitelja bb, 88360 Stolac	036 853 306
Poslovnica u Neumu, Dr. Franje Tuđmana bb, 88390 Neum	036 880 149
Poslovnica u Čitluku, Broćanski trg bb, 88260 Čitluk	036 642 929
Poslovnica u Međugorju, Međugorje bb, 88266 Međugorje	036 650 862
Poslovnica u Konjicu, Maršala Tita bb, 88400 Konjic	036 725 205
PODRUŽNICA ŠIROKI BRIJEG	
Poslovnica u Grudama, Franje Tuđmana br. 124, 88340 Grude	039 660 123
Poslovnica 1 u Širokom Brijegu, Fra. Didaka Buntića 13, 88220 Široki Brijeg	039 700 212
Poslovnica 2 u Širokom Brijegu, Fra Didaka Buntića bb, 88220 Široki Brijeg	039 703 963
Poslovnica u Ljubuškom, Kralja Zvonimira bb, 88320 Ljubuški	039 831 340
PODRUŽNICA BOSNA SI	
Poslovnica u Orašju, Treća ulica bb, 76270 Orašje	031 712 944
Poslovnica u Odžaku, Titova 17, 76290 Odžak	031 762 437
Poslovnica u Doboju, Kralja Dragutina 2a, 74000 Doboje	053 241 111
Poslovnica u Brčkom, Trg mladih 1, 76120 Brčko	049 216 626
Poslovnica 1 u Brčkom, Bulevar mira 5, 76120 Brčko	049 233 770
Poslovnica u Bijeljini, Svetog Save br 38, 76300 Bijeljina	055 225 080
PODRUŽNICA LIVNO	
Poslovnica u Livnu, Kralja Tvrtka bb, 80101 Livno	034 201 072
Poslovnica u Tomislavgradu, Brigade Kralja Tomislava, 80240 Tomislavgrad	034 352 138
Poslovnica u Posušju, Fra Grge Martića 28, 88240 Posušje	039 680 940
PODRUŽNICA SREDNJA BOSNA	
Poslovnica u Vitezu, Petra Krešimira IV, 72250 Vitez	030 713 606
Poslovnica 1 u Vitezu, Branilaca starog Viteza bb, 72250 Vitez	030 790 622
Poslovnica u Uskoplju, Bana Jelačića bb, 70240 Uskoplje	030 494 181
Poslovnica u Turbetu, Bosanska 70d, 72283 Turbe	030 532 044
Poslovnica u Donjem Vakufu, Slavna brdska 770, 70220 Donji Vakuf	030 205 551
Poslovnica u Novom Travniku, Kralja Tvrtka bb, 72290 Novi Travnik	030 790 622
Poslovnica u Fojnici, Mehmeda Spahe 18, 71270 Fojnica	030 547 020
Poslovnica u Travniku, Bosanska 123, 72270 Travnik	030 547 017
Poslovnica 1 u Travniku, Bosanska 56, 72270 Travnik	030 518 611
Poslovnica u Jajcu, Hrvoja Vukčića Hrvatinića bb, 70101 Jajce	030 654 560
Poslovnica u Rami, Kralja Tomislava bb, 88440 Rama	036 771 061
Poslovnica u Bugojnu, Zlatnih ljiljana bb, 70230 Bugojno	030 251 993
Poslovnica 1 u Bugojnu, Bosanska bb, 70230 Bugojno	030 259 570
Poslovnica u Kiseljaku, Josipa Bana Jelačića bb, 71250 Kiseljak	030 877 122
PODRUŽNICA ZENICA	
Poslovnica u Žepču, Stjepana Tomaševića bb, 72230 Žepče	032 880 785

Poslovnica u Visokom, Alije Izetbegovića 39, 71300 Visoko	032 730 310
Poslovnica 1 u Visokom, Branilaca 20a, 71300 Visoko	032 730 060
Poslovnica u Zenici, Školska bb, 72000 Zenica	032 449 346
Poslovnica 1 u Zenici, Londža 79, 72000 Zenica	032 406 086
Poslovnica 2 u Zenici, Bulevar Kralja Tvrtka I 17, 72000 Zenica	032 444 660
Poslovnica u Kaknju, Zgoščanska bb, 72240 Kakanj	032 557 215
Poslovnica u Tešnju, Titova bb, 74260 Tešanj	032 665 169
Poslovnica u Jelahu, Titova bb, 74264 Jelah	032 664 426
Poslovnica u Brezi, Bosanskih Namjesnika 118, 71370 Breza	032 783 292
Poslovnica u Zavidovićima, Patriotske lige 1, 72220 Zavidovići	032 878 163
Poslovnica u Varešu, Put mira 5, 71330 Vareš	032 843 063
Poslovnica u Olovu, Husein kapetana Gradaševića bb, 71340 Olovo	032 825 188
Poslovnica u Maglaju, Viteška bb, 74250 Maglaj	032 609 811
PODRUŽNICA BIHAĆ	
Poslovnica u Bihaću, Ulica V. Korpusa bb, 77000 Bihać	037 223 051
Poslovnica 1 u Bihaću, Trg slobode 7, 77000 Bihać	037 229 270
Poslovnica u Velikoj Kladuši, Maršala Tita 23, 77230 Velika Kladuša	037 770 104
Poslovnica u Cazinu, Bosanskih Šehida bb, 77220 Cazin	037 514 969
Poslovnica 1 u Cazinu, Cazinskih brigada bb, 77220 Cazin	037 515 012
Poslovnica u Bosanskoj Krupi, Slavne brigade 511, 77240 Bosanska Krupa	037 471 694
Poslovnica 1 u Sanskom Mostu, Trg oslobodilaca bb, 79260 Sanski Most	037 688 545
PODRUŽNICA SARAJEVO STARI GRAD	
Poslovnica 1 u Sarajevu, Maršala Tita 48, 71000 Sarajevo	033 253 375
Poslovnica 3 u Sarajevu, Zagrebačka 2-4, 71000 Sarajevo	033 253 973
Poslovnica 4 u Sarajevu, Alipašina 45a, 71000 Sarajevo	033 443 106
Poslovnica 5 u Sarajevu, Fra. Grga Martića 2, 71000 Sarajevo	033 237 845
Poslovnica 6 u Sarajevu, Branilaca Sarajeva 20, 71000 Sarajevo	033 285 726
Poslovnica 11 u Sarajevu, Gajev trg 2, 71000 Sarajevo	033 251 950
Poslovnica 12 u Sarajevu, Zelenih beretki 24, 71000 Sarajevo	033 253 767
Poslovnica 13 u Sarajevu, Branilaca grada 53, 71000 Sarajevo	033 221 700
Poslovnica 14 u Sarajevu, Maršala Tita 13, 71000 Sarajevo	033 201 981
Poslovnica 15 u Sarajevu, Bolnička 25, 71000 Sarajevo	033 218 201; 033 297 705
Poslovnica 16 u Sarajevu, Fra Andela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo UNITIC	033 252 280
PODRUŽNICA NOVO SARAJEVO	
Poslovnica 2 u Sarajevu, Zmaja od Bosne 14C, 71000 Sarajevo	033 250 421
Poslovnica 7 u Sarajevu, Trg ZAVNOBIH-a 21, 71000 Sarajevo	033 776 132
Poslovnica 8 u Sarajevu, Mala Aleja 28, 71210 Ilidža	033 774 140
Poslovnica 9 u Sarajevu, Hifzi Bjelevca 82, 71000 Sarajevo	033 765 050
Poslovnica 10 u Sarajevu, Rajlovačka bb, 71000 Sarajevo	033 234 783
Poslovnica 17 u Sarajevu, Dr.Fetaha Bećirbegovića 23A, 71000 Sarajevo (OTOKA)	033 721 800
Poslovnica 18 u Novom Sarajevu, Zmaja od Bosne 74, 71000 Sarajevo	033 657 127; 033 659 704
Poslovnica 19 u Sarajevu, Mustafe Kamarića 5, 71000 Sarajevo	033 454 181
Poslovnica u Vogošći, Igmanska 60, 71320 Sarajevo	033 476 361
Poslovnica na Ilidži, Mala Aleja 10, 71210 Ilidža	033 627 937
Poslovnica u Hadžićima, Hadželi bb, 71240 Hadžići	033 475 390
Poslovnica 21 u Sarajevu (Avaz), Džemala Bijedića 185, 71000 Sarajevo	033 788 825/830
PODRUŽNICA TUZLA	

Poslovnica 1 u Tuzli, Džafer Mahala 53-55, 75000 Tuzla	035 259 059; 035 259 019
Poslovnica 2 u Tuzli, Armije BiH 3, 75000 Tuzla	035 306 478; 035 306 474
Poslovnica 3 u Tuzli, Aleja Alije Izetbegovića 10, 75000 Tuzla	035 302 470
Poslovnica u Gradačcu, Ulica šehida 1, 76250 Gradačac	035 817 714
Poslovnica u Lukavcu , Kulina Bana bb, 75300 Lukavac	035 550 331
Poslovnica u Gračanici, 22 Divizije bb, 75320 Gračanica	035 700 501
Poslovnica u Srebreniku, 21 Srebreničke Brigade, 75350 Srebrenik	035 647 025
Poslovnica u Živinicama, Ulica Oslobođenja bb, 75270 Živinice	035 740 086
Poslovnica u Kalesiji, Trg šehida bb, 75260 Kalesija	035 610 110
PODRUŽNICA BANJA LUKA	
Poslovnica u Banja Luci, I Krajiškog korpusa 6, 78000 Banja Luka	051 348 063
Poslovnica 1 u Banja Luci, Veselina Masleše 10, 78000 Banja Luka	051 224 850
Poslovnica u Laktašima, Karađorđeva bb, 78252 Laktaši	051 530 662/663
Poslovnica u Prijedoru, Zanatska bb, 79101 Prijedor	052 234 258